

Budget 2025

Göteborgs Stad

Budget 2025

Göteborgs Stad

MODERATERNA

DEMOKRATERNA

Liberalerna

LIBERALERNA

KRISTDEMOKRATERNA

Innehåll

Ta hand om Göteborg	6
Styrning och ledning	8
Kommunstyrelsen	10
Arkivnämnden	15
Exploateringsnämnden	16
Förskolenämnden	19
Grundskolenämnden	23
Idrotts- och föreningsnämnden	27
Inköp- och upphandlingsnämnden	31
Kretslopp- och vattennämnden	34
Kulturnämnden	37
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	40
Nämnden för demokrati och medborgarservice	43
Nämnden för funktionsstöd	45
Nämnden för intraservice	48
Miljö- och klimatnämnden	50
Socialnämnderna	53

Stadsbyggnadsnämnden	57
Stadsfastighetsnämnden.....	60
Stadsmiljönämnden	62
Utbildningsnämnden	65
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	67
Göteborgs Stadshus AB	71
Energi och transport	73
Bostäder och lokaler	76
Näringsliv	79
Turism, kultur och evenemang	82
Ekonomi	84
Ekonomisk sammanställning 2025–2027	86
Kommuncentrala poster.....	88
Verksamhetens kostnader nämnder.....	92
Investeringar nämnder	94

Ta hand om Göteborg

Moderaterna, Demokraterna, Liberalerna och Kristdemokraterna erbjuder tillsammans ett alternativ som förmår prioritera förskolan, skolan och valfrihet i omsorgen. En politik för tillväxt – inte bara för företagen, utan också för göteborgarna. En politik som står för trygghet, ordning och reda, för öppenhet och transparens och där alla goda krafter tas till vara. En politik som tar de första stegen på en lång resa där skattebetalarna får behålla alltmer av sina inkomster i takt med att vi städar bort kommunalt slöseri och onödiga politiska satsningar som inte ger göteborgarna nytta.

Vi är många som, med rätta, är stolta över vår fina stad. Göteborg har ett oslagbart läge vid havet och är nav mellan tre huvudstäder. Vi är dessutom centrum i en region som byggts stark av företagarganda, ett starkt civilsamhälle och öppenhet mot omvärlden.

Vi är också många som känner oro för vår stad. Inte bara för att den, liksom många andra städer, drabbats hårt av gängkriminalitet och segregation – av otrygghet och utanförskap. Utan också för att den i vissa grundläggande delar vansköts av dem som fått medborgarnas förtroende att förvalta stadens gemensamma angelägenheter. De senaste åren har präglats av destruktiva besparingar i de kommunala kärnverksamheterna. Dessutom har Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet som styr Göteborg genom uppgörelser med Centerpartiet kastat sig in i återkommande rättsprocesser mot privata aktörer samt åkt på flera tuffa bakläxor från förvaltningsrätten där man valt att överträda sina befogenheter.

Den goda anda av samverkan mellan olika samhällsaktörer som gjort vår stad så stark hotas av en maktfullkomlig aktivistisk politik som saknar begränsningar och grundläggande respekt för göteborgarna, för företagen och för lagstiftarna och lagen. Det går inte bara ut över stadens rykte. Det skadar också sammanhållningen i Göteborg.

Göteborg har inte byggts av politiker. Vår stad har byggts av människor med visioner och vilja. Människor som investerat i att skapa verksamheter och arbetstillfällen just här. Eldsjälar som valt att organisera samhällsnyttiga tjänster i form av skola, vård och omsorg långt innan det offentliga kunde erbjuda detta. Vi har en rad starka och målmedvetna samhällsbyggare att tacka för att vi är där vi är idag. Och vi har en skyldighet att förvalta och vara rädda om vårt Göteborg.

Nu är inte tid för politisk klåfingrighet och söndrande aktivism. Nu är tid för sammanhållning, för goda krafter att kroka arm för skolan, för jobben, för dem som behöver omsorg och för framtiden.

Vi vill se ett slut på den politik som kommit att handla mer om att obstruera mot lagar och regler än att värna göteborgarnas bästa. Vi vill se ett slut på den politik som inte förmår att prioritera det kommunala kärnuppdraget och som systematiskt försummar kraften i stadens företag och föreningar med onödiga pålagor och begränsningar. Vi vill se ett slut på symbolpolitik och politisk posering.

*Axel Josefson (M), Martin Wannholt (D), Axel Darvik (L)
och Elisabet Lann (KD)*

Styrning och ledning

Stadens grundläggande uppdrag är att leverera välfärd till stadens invånare. Det ställer höga krav på tydliga prioriteringar och att skattemedel förvaltas på ett ansvarsfullt sätt. Under flera år har kostnaderna för stadens verksamheter överstigit intäkterna medan infrastruktur för välfärden har eftersatts. Samtidigt visar verksamhetens resultat att staden inte levererar den kvalitet som göteborgarna förtjänar.

Den höga nettokostnadsutvecklingen behöver minska och ställer allt högre krav på det politiska ledarskapet. För att dämpa den höga nettokostnadsutvecklingen, som ligger över riksnittet i flera verksamheter, behöver kostnadsutvecklingen dämpas, kopplat till drift och investeringar. Staden behöver genomföra prioriteringar som är nödvändiga för att skydda det grundläggande välfärdsuppdraget. Administrationen och den byråkratiska överbyggnaden behöver minska. Nya arbetssätt och digitala lösningar är en viktig del i att minska administrationen och nå ökad kostnadseffektivitet. Personalvolymen behöver minska i yrkesgrupper som inte arbetar närmast medborgarna. Staden behöver även se över användandet av konsulter och inköpskostnader.

Göteborgarnas skattemedel ska förvaltas på ett ansvarsfullt sätt. Politikens uppgift är inte att beskatta medborgarna mer än nödvändigt, samtidigt ska varje skattekrona göra nytta. En förutsättning för ekonomisk hållbarhet är att det finns ett ramverk som säkerställer att varje generation bär sina egna kostnader.

Effektiviteten i kommunens verksamheter måste öka och omställningen till en mer effektiv och resultatnriktad organisation behöver ske ute i nämnderna. Resultaten och kvaliteten i flera välfärdsverksamheter är alldeles för låga i förhållande till de resurser som förbrukas. Jämförelser med andra kommuner ger starka indikationer på ineffektivitet. Genom att effektivisera och ständigt värdera nyttan och kvaliteten av verksamheten skapas ett finansiellt handlingsutrymme. Verksamheter behöver ständigt utvärderas för att leverera bästa möjliga välfärd för skattepengarna. Staden ska utmärka sig på ett positivt sätt genom en hög effektivitet med väl fungerande förvaltningar som fokuserar på sina kärnuppdrag.

För att uppnå största möjliga medborgarnytta ska kommunen ha en positiv och välkomnande inställning till huvudmän som vill ersätta eller komplettera kommunens välfärdsinsatser. Fristående huvudmän, upphandlingar och LOV (Lagen om valfrihet) ska bejakas för att ständigt utmana kommunen och ge göteborgarna valmöjligheter samtidigt som välfärdskostnaderna för den kommunala huvudmannen får relevanta jämförelsemått.

Göteborg har idag ett högt skattetryck. Genom att fokusera på kärnverksamheten och minska det kommunala slöseriet möjliggörs en skattesänkning så att stadens invånare får behålla en större del av sin inkomst.

Intern service består av måltid, lokalvård och vaktmästeri. Staden ska se över möjligheten att upphandla lämpliga delar av den interna servicen.

Välfärdsnämndernas kostnader för lokaler är i dag höga och en stor andel av kommunbidragen går till att finansiera lokalkostnader. Staden behöver vidta nödvändiga åtgärder för att minska kostnaderna för lokaler och avyttra lokaler som inte är nödvändiga. Staden ska ha en positiv inställning till att upplåta lokaler till andra aktörer som bedriver välfärdsverksamhet.

Personalen är stadens viktigaste resurs för att klara välfärdsuppdraget. Staden behöver tillse att arbetsmiljön är god och rätt kompetens finns på rätt plats. För att klara både kvalitet och kompetensförsörjning i välfärden behöver nämnder och styrelser fortsätta se över arbetsorganisation, bemanning och i större utsträckning nyttja teknisk utveckling genom ökad digitalisering. Mot bakgrund av det ekonomiska läget behöver personalkostnaden och den totala personalvolymen anpassas. Staden ska vara restriktiva i anställningar för yrkesgrupper kommunikatörer, administratörer och andra ledningsfunktioner som inte innefattar första linjens chefer.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Samtliga nämnder får i uppdrag att identifiera och belysa orsakerna till den höga kostnadsutvecklingen i Göteborg i relation till andra jämförbara kommuner. System och rutiner som är fördyrande med oklar eller måttlig nytta och kvalitet för göteborgarna ska redovisas för politisk bedömning.

Samtliga nämnder får i uppdrag att definiera och prioritera sitt grunduppdrag. Verksamhet som inte anses vara kommunal kärnverksamhet eller tillhöra nämndens grunduppdrag ska redovisas med tillhörande kostnader.

Samtliga nämnder får i uppdrag att omgående genomlys och följa upp verksamhetens uppdrag och projekt för att pausa de som inte är nödvändiga att genomföra samt överväga om de kan avslutas helt.

Samtliga nämnder får i uppdrag att sänka sina inköpskostnader.

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg ska vara en stad där civilsamhälle och näringsliv ges möjlighet att växa.
- Göteborg ska inte ha några särskilt utsatta områden.
- Göteborg ska säkra en hållbar kompetensförsörjning för att klara det grundläggande välfärdsuppdraget.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av stadens angelägenheter och har uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet samt stadens bolagsstyrelser. Inom ramen för uppsiktsplikten ska kommunstyrelsen kontinuerligt följa den ekonomiska förvaltningen i stadens nämnder och skyndsamt uppmana till vidtagande av verksamma åtgärder vid behov.

Trygghetsskapande arbete

Tillit mellan människor och rättssäkerhet är avgörande för ett tryggt och välfungerande samhälle. Stadens trygghetsarbete är avgörande i stadens utveckling där förebyggande insatser är viktiga. Alla göteborgare ska känna sig trygga i vardagen, oavsett var man bor i Göteborg. Det intensiva arbetet som påbörjades under förra mandatperioden ska fortsätta. Det handlar om att införa fler förebyggande insatser i tidig ålder och bedriva ett intensivt arbete mot organiserad brottslighet. De förebyggande insatserna beskrivs under berörda nämnder.

Inga särskilt utsatta områden

Under föregående mandatperiod minskade antalet särskilt utsatta områden. Tempot behöver vara fortsatt högt för att nå målet om inga särskilt utsatta områden i Göteborg. Ambitionsnivån på detta område har dock sänkts under denna mandatperiod, varför det finns skäl att revidera målbilden för varje förlorat år. Utöver stadens eget arbete har civilsamhället, föreningslivet och näringslivet avgörande roller i arbetet med att vända utvecklingen. Strategiska satsningar har skapat fler incitament för ett liv närmare arbetsmarknaden och bort från kriminalitet. Arbetet med utsatta områden har resulterat i att näringslivsaktörer nu hittar investeringsmöjligheter i dessa områden, vilket bidrar till inkludering, framtidstro och arbete.

Statistiken visar även tydligt att de som äger sin bostad ofta känner sig trygga i sitt bostadsområde. En målsättning ska därför vara att fler göteborgare ska få möjlighet att äga sitt eget boende.

Ökad trygghet

Ny lagstiftning ställer högre krav på kommunernas ansvar i det brottsförebyggande arbetet. Staden behöver samverka med Polisen och berörda aktörer för att stärka det lokala trygghetsarbetet. Det centrala ansvaret påverkas av lokala åtgärder i nämnder och bolag. Dessa åtgärder behöver omhändertas genom större central styrning. Det tidigare centrala trygghetsrådet ska återinföras och vidareutvecklas där syftet, uppföljningen och sammansättningen förändras. Trygghetsrådet ska ha en starkare koppling till Trygg I-arbetet. Antalet brott i Göteborg behöver fortsatt minska för att tryggheten ska öka. En central samverkansfunktion ska inrättas för att stärka samverkan med andra aktörer och utökas i områden där det är nödvändigt. Brott ska bekämpas i hela händelseförloppet. Fler kameror och en ökad samordning mellan berörda instanser gör att fler brott utreds och leder till fällande dom.

Satsningen med fler tillståndsområden (tidigare LOV-3 områden) har varit lyckad och den faktiska tryggheten har ökat. Ambitionen är att utöka antalet områden och även att införa ordningsvakter nattetid. Staden ska därför ansöka om fler tillståndsområden.

På nationell nivå genomförs förändringar i lagstiftningen inom trygghetsområdet. Staden behöver i samverkan med berörda aktörer ligga i framkant med att använda sig av nya verktyg för att öka tryggheten, som utvecklas både nationellt och lokalt. Detta gäller inte minst i bekämpandet av välfärdsbrottsligheten som finns i många olika verksamheter och leder till infiltration samt otillåten påverkan.

Välfärdsbrottslighet är ett utbrett problem i många verksamheter. Staden behöver stärka insatser för att komma till bukt med välfärdsbrottsligheten och infiltration. En central funktion ska inrättas för att minska risken för felaktiga utbetalningar, infiltration och otillåten påverkan. Detta är ett led i att säkerställa att stadens skattepengar går till samhällets välfärd.

Erfarenheter av hatbrott och andra uttryck för antisemitism är ett återkommande inslag i många judars liv. Denna hotbild har ytterligare accentuerats under senare tid. Säkerheten är därför en av de viktigaste frågorna för judiskt liv och säkerhetsarbetet en stor ekonomisk börda för de judiska församlingarna i Göteborg. Staden ska därför ta ett ökat ansvar för säkerheten runt stadens judiska institutioner.

Det fortsatta arbetet mot ANDTS-utmaningar med särskilda satsningar på de kriminella nätverkens tillgång till och försäljning av narkotika, behöver accelereras. Stadens skolor, fritidsgårdar och övriga lokaler ska vara fria från illegala droger. Däribland behöver sökandet av droger intensifieras och drogtestar införas där det är lämpligt. Det akuta inflödet till kriminalitet och kriminella gäng, som idag sker i allt yngre åldrar, behöver stoppas.

Staden behöver arbeta aktivt med att minska narkotikaförsäljningen. Ett nätverk ska inrättas, likt konceptet Krogar Mot Knark, för att minska narkotikaförsäljningen. Nätverket ska, utöver stadens deltagande, bestå av aktörer från besöksnäringen samt Polisen.

Stärkt krisberedskap

Det förändrade säkerhetsläget ställer krav på att arbetet med civil beredskap behöver förstärkas på lokal nivå. Det innebär att stadens arbete med beredskap behöver accelereras. Staden behöver vara förberedd, inför krig- eller krissituationer. Det handlar bland annat om att säkra tillgången till el, vatten och kommunikationer.

En trygg arbetsplats

Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsplats och en trygg arbetsgivare som upprätthåller god arbetsmiljö och motverkar tystnadskultur. Det ska även finnas goda karriärmöjligheter för såväl medarbetare som chefer, så att staden kan rekrytera, behålla och utveckla medarbetare.

Staden ska utveckla verktyg som underlättar arbetssituationen för de medarbetare som känner rädsla och osäkerhet kring att polisanmäla händelser som inträffar i eller i samband med tjänsten. Det är viktigt att skapa en trygg arbetsmiljö för till exempel socialtjänstens medarbetare och personal inom förskola och skola och för att se till att obehagliga händelser inte normaliseras som en del av arbetet. Verktyg som visseblåsarfunktionen och kompetensteam behöver förstärkas och utvecklas. Arbetet mot tystnadskultur kräver tålamod för processer och långsiktighet.

Anställda inom staden ska vara företrädare för en demokratisk värdegrund och stå upp för jämställdhet samt barns fri- och rättigheter. Det är av största vikt att det finns fungerande rutiner innan och under anställning av medarbetare, rutiner som förhindrar att personer med kopplingar till extremism, gängkriminalitet eller andra odemokratiska handlingar anställs. Bakgrundskontroller är ett viktigt verktyg för att minska infiltration och otillåten påverkan. Kommunstyrelsen ska förbereda för skyndsam implementering av planerad lagstiftning som ger möjlighet till utvidgade bakgrundskontroller innan och under anställning.

Kommunstyrelsen ska utreda möjligheten att kunna häva pågående anställning för personer med koppling till extremism och gängkriminalitet, eller som upprätthåller hedersnormer i tjänsten. Individier kopplade till extremism, gängkriminalitet eller andra odemokratiska handlingar ska inte anställas eller vara anställda av Göteborgs Stad.

Fortsatta utmaningar med kompetensförsörjning

Kommunsektorn står inför kompetensförsörjningsutmaningar som påverkar den välfärd staden kan leverera till stadens invånare. För att kunna säkra en god välfärd i framtiden krävs bland annat implementering av ny teknik och nya arbetssätt, men också strategier för att göra Göteborg till en attraktiv stad att leva, bo och arbeta i.

Demografiska förutsättningar samt samhällets över tid skiftande behov av tjänster ställer höga krav på samordning, helhetssyn och långsiktighet. Staden behöver därför ha en tydlig plan med konkreta rutiner för gemensam beredning mellan ansvariga nämnder, i syfte att stärka stadens förmåga till omställning för att möta den demografiska utvecklingen. En sådan gemensam beredning spänner över flera områden såsom digitalisering, välfärdsteknik, välfärdstjänsternas omfattning, kompetensförsörjning och inte minst tillgång till ändamålsenliga bostäder, vilket också är ett behov som adresseras i utvärderingen av Åldersvänliga Göteborg.

Stadens anställda är de viktigaste resurser staden har för att lyckas med det kommunala kärnuppdraget och staden ska därför erbjuda hållbara arbetsvillkor för att behålla medarbetare.

Staden behöver som arbetsgivare ha ett större fokus på osakliga löneskillnader som finns mellan likvärdiga yrken, inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv. Det behövs även fokus på olikheter i arbetsmiljö, där sjukfrånvaron är betydligt högre i traditionellt kvinnodominerade yrken.

Osäkerheterna i projekt Västlänken ska inte drabba göteborgarna

Mot bakgrund av förseningar och fördyringar för projekt Västlänken är det viktigt att ytterligare kostnader inte drabbar göteborgarna och tränger undan andra nödvändiga investeringar. Göteborgs Stad behöver arbeta proaktivt för att säkerställa göteborgarnas intressen mot Trafikverket. Detta gäller kostnader, påverkan på staden samt att säkerställa genomförandet av övriga projekt inom västsvenska paketet som ger göteborgarna nytta.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag på åtgärder med syfte att uppmuntra anställda att anmäla och agera mot otillåten påverkan av sitt tjänstemannauppdrag. Föreslagna insatser ska särskilt beakta relevant lagrum och ha tjänstepersonens intressen i centrum.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheten att, utifrån befintlig lagstiftning, vid saklig grund häva pågående anställning för personer med koppling till extremism och gängkriminalitet eller som upprätthåller hedersnormer i tjänsten.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med Polisen, Västra Götalandsregionen och allmännyttan inrätta en central samordningsfunktion för lokala trygghetsinsatser, kameraövervakning och ledningssystem.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta proaktivt för att säkerställa göteborgarnas intressen i relationen med Trafikverket med anledning av rapporterade osäkerheter i projekt Västlänken så att inga ökade kostnader läggs över på Göteborgs Stad och göteborgarna.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att med förslag på konkret rutin för gemensam beredning mellan ansvariga nämnder, i syfte att stärka stadens förmåga till omställning för att möta den demografiska utvecklingen.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med Polisen identifiera och föreslå fler tillståndsområden för ordningsvakter.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta en central funktion för att samordna arbetet mot välfärdsbrottslighet.

Arkivnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Förvara, vårda och tillgängliggöra offentliga handlingar

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden ska säkerställa att staden lever upp till arkiv- och offentlighetslagstiftningens krav på hanteringen av allmänna handlingar, utöva tillsyn över arkivvården hos nämnder, styrelser och stiftelser, utfärda anvisningar och rutiner för myndigheternas arkiv- och informationshantering samt förvara och vårda arkiv som levererats till arkivmyndigheten och hålla dem tillgängliga. I detta syfte ska arkivnämnden utveckla inköpta system såväl som inköp av ytterligare system inom ram för att tillgodose nämndens samtliga behov.

Bedömningen är att nuvarande nivå på kommun- respektive regionbidrag inrymmer nuvarande verksamhet samt tillkommande driftskostnader för ett system för bevarande, också med tanke på kommunens och regionens ekonomiska situation i övrigt. Fördelningen är enligt avtal 40 procent från kommun och 60 procent från region. Eventuella tillkommande satsningar som bedöms viktiga för att klara uppdraget tas i första hand från det egna kapitalet som därför bör ha möjlighet att inrymma sådana satsningar. Däremot finns ett behov av att säkerställa en kostnadseffektiv långtidslagring utifrån de behov Regionarkivet har utifrån säkerhets- och tillgänglighetskrav. Nämnden får därför tillsammans med nämnden för intraservice i uppdrag att fortsätta arbeta med denna fråga.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Arkivnämnden får i uppdrag att, i samverkan med nämnden för intraservice, säkerställa en kostnadseffektiv långtidslagring utifrån de behov Regionarkivet har utifrån säkerhets- och tillgänglighetskrav.

Exploateringsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Staden ska möjliggöra för 20 000 färdigställda bostäder under mandatperioden.
- En särskild satsning på 10 000 färdigställda småhus till 2033 ska startas, och innebära minst 1 000 färdigställda småhus per år.
- Exploateringsekonomi ska över tid vara i balans över rullande tioårsperiod.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Prioriterat för nämnden är det som staden idag har ett underskott av såsom småhus, bostadsrätter, studentlägenheter, seniorbostäder, boende med särskild service samt mark för industri och verksamhetslokaler. Exploateringsprojekten som tas fram ska utgå från den traditionella kvarterstadens och trädgårdsstadens struktur och med stöd från Göteborgs utvidgade innerstad. Stadens arbete värdeskapande stadsutveckling bör nyttjas för att driva fram efterfrågade stadsbyggnadskvaliteter och öka värdet på byggrätterna. De stora infrastrukturprojekt som nämnden ansvarar för ska i sin utformning ta en stor hänsyn till påverkan på stadsrummens gestaltning och stadslivet.

Fler småhus och ökat eget ägande

Göteborgs Stad har en låg andel ägt boende och fler invånare som vill ska ges möjlighet till att äga sitt boende. Andelen småhus, radhus och stadsradhus som planeras och byggs behöver öka för att fler barnfamiljer ska kunna bo i Göteborg hela livet, samtidigt som det skulle ge staden en stabilare skattebas. Planeringen för utveckling av trädgårdsstad i Kärra-Skogome är prioriterad. För att möjliggöra för en större mångfald av arkitektritade hus, kataloghus och självbyggeri, bör nämnden i högre grad ansöka om planbesked för småhus på kommunal mark, vilken först efter antagen plan säljs styckevis med färdiga byggrätter. I markanvisningar för flerbostadshus ska bostadsrätter prioriteras.

Fler studentbostäder, seniorbostäder samt vård- och omsorgsboenden

Det är även prioriterat att möta efterfrågan på studentbostäder, seniorbostäder, trygghetsbostäder och vård- och omsorgsboenden. Uppdraget som nämnden givit om att markanvisa för 600 seniorbostäder under mandatperioden 2023–2026 ska fortsätta. Nämnden ska underlätta för att utbyggnad av

kommunal service ska kunna ske i takt med bostadsbyggandet genom en långsiktig planering för reservation av mark och strategiska fastighetsköp.

Coachning av nyanlända till eget boende och minskad hemlöshet

De hushåll som anvisats till Göteborg genom bosättningslagen ska få stöd att kunna ordna sin egen bostadslösning genom informationsinsatser och personlig boendecoachning. För att inte särbehandla utvalda grupper av människor framför andra ska de som omfattas av bosättningslagen inte få ett särskilt erbjudande om förstahandskontrakt.

Exploateringsnämnden ska även fortsättningsvis samarbeta med socialförvaltningarna och allmännyttan för att fånga upp och lösa tillfälligt boende åt de barnfamiljer som inte lyckats ordna eget boende.

Hemlösheten har över tid minskat kraftigt. Nämnden bör utifrån sitt ansvar fortsätta att arbeta för att minska hemlösheten ytterligare. För att minska kostnaderna för staden för bostäder till sociala ändamål bör i högre grad det lägre prissatta beståndet inom allmännyttan användas, i stället för att i markanvisningar kräva nyproducerade bostäder av privata aktörer.

Transparenta markanvisningar och förbättrad ekonomi

Markanvisningsprocessen ska vara tydlig, transparent och gå att följa av både inblandade och utomstående från första kontakt med staden till överlåtelse av mark. Huvudregeln ska vara att det inte ska ställas några kommunala särkrav som driver kostnader och hämmar byggandet. Göteborgs Stad ska välkomna exploatörer att bidra med en mångfald av små och stora aktörer och deras utvecklingsidéer.

Friköp av tomträtter är en frihetsreform där fler människor får ökad makt över sitt eget boende. Tomträttsavgifterna i Göteborg har ökat kraftigt och är idag en extra skatt som drabbar den som har en tomträtt. Likabehandlingen mellan de göteborgare som sitter fast i tomträtt och de som redan äger sin tomt behöver öka. Exploateringsnämnden ska ta fram en modell som stimulerar till fler friköp. Målet bör vara att tomträttssystemet för bostäder på sikt kan avvecklas.

Genom att i högre grad planera för småhus och bostadsrätter, samt att sälja mark till högstbjudande bland de som uppfyller markanvisningens övriga krav stärks exploateringsekonomin. Detta gör att staden kan investera med bibehållen kvalitet i allmän platsmark i områden där det är svårare att få ihop ekonomin. Genom fler friköp av tomträtter tillsammans med ökade friköp av mark på arrende ska exploateringsnämnden leverera högre reavinster till stadens gemensamma kassa för att minska stadens lånebehov och räntekostnader.

Som ett led i att prioritera resurser till välfärdens kärna ska aktiviteterna inom Stadsnära odling avvecklas och uppdraget avslutas. Samtidigt ska fler koloniområden och bostadsnära odlingsmöjligheter erbjudas intresserade göteborgare, exempelvis genom att tillgängliggöra ytor i väntan på byggnation.

Förbättrad projektstyrning

Nämnden behöver arbeta med och följa upp en utvecklad projektplanering och kostnadskontroll för att förhindra fördyrningar och förseningar i exploateringsprojekt och stora infrastrukturprojekt. För att få jämförbara kalkyler mellan olika typer av projekt, måste kostnader som är föranledda av det aktuella exploateringsprojektet särskiljas från kostnader för eftersatt underhåll som drabbar staden oavsett om projektet genomförs eller inte. Därutöver måste det också framgå vilka kostnader som avser kostnader för investeringar som görs för hela staden och som egentligen inte är nödvändiga för själva projektets genomförande.

Prognoser utifrån det ekonomiska läget visar på en vikande byggkonjunktur med en kraftigt minskad bostadsproduktion. Det är viktigt att nämnden i samverkan med stadsbyggnadsnämnden inventerar genomförbarheten och intresset hos aktören i markanvisade projekt och styr resurser till de projekt som fortfarande bedöms genomförbara.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Exploateringsnämnden får i uppdrag att prioritera bostäder, och särskilt utvecklingen av Kärra-Skogome, för de behov som kommer av det expansiva näringslivet på Hisingen.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att i högre grad driva fram detaljplaner för småhus på kommunal mark, vilken först efter antagen plan säljs styckevis med färdiga byggrätter.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att ta fram en modell för friköp av tomträtter för flerbostadshus respektive småhus som leder till fler friköp.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsbyggnadsnämnden, möjliggöra för 700 studentbostäder per år.

Exploateringsnämnden får i uppdrag att ta fram mark i bra lägen för att kunna möta den efterfrågan som finns på vård- och omsorgsboenden och seniorbostäder i alla stadsdelar.

Förskolenämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg ska ha en likvärdig och kompensatorisk förskoleverksamhet av hög kvalitet där barn och personal trivs och utvecklas och där barnens bästa är i fokus.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Inget är viktigare än en bra start i livet. Göteborg ska erbjuda alla barn en förskola av hög kvalitet där varje barn, oavsett förutsättningar, ges möjlighet att utvecklas och få en god kunskapsbas och språkutveckling inför skolstart. Forskning visar att barn som gått på en förskola av hög kvalitet klarar skolan bättre, har bättre hälsa och får ökad livskvalitet genom hela livet. Det är i mötet mellan barn och förskolepersonal som kvaliteten skapas och då är personalens kompetens och barngruppernas storlek avgörande. Nämnden får därför i uppdrag att utarbeta en strategi för att minska barngrupperna så att Skolverkets riktmärken för barngruppernas storlek nås. För att höja personalens kompetens ska vidareutbildning till barnskötare och förskollärare uppmuntras. Läroplanens intentioner ska möjliggöras genom målet att ha minst två förskollärare och en barnskötare per barngrupp.

Förskolan har en viktig uppgift i att stärka barns språkutveckling. Arbetet med att säkerställa att all pedagogisk personal har goda kunskaper i svenska behöver fortsätta. Nämnden ska använda test av kandidatens språk vid nyrekrytering inklusive när det finns en osäkerhet i den samlade bedömningen av språkkunskaper även om kandidaten har betyg i svenska 1/ svenska som andraspråk 1. Språktestet ska även användas som verktyg för att kartlägga befintlig personals språkliga kompetens och all anställd personal med bristande språkkompetens ska få språkhöjande insatser.

Fysisk aktivitet främjar barns fysiska och mentala utveckling och har stora hälsofördelar. Barn som rör på sig utvecklar sin kroppsuppfattning, motorik och koncentrationsförmåga. Förskolan har därför ett viktigt uppdrag i att inspirera barnen till rörelseglädje och utveckla goda aktivitetsvanor.

Föräldrarnas frihet att välja förskola ska värnas. Därför ska nämnden skapa förutsättningar för en mångfald av seriösa aktörer. Föräldrars arbetstider är spridda över dygnet alla timmar och det behöver därför finnas kvälls- och nattomsorg i tillräcklig omfattning.

Attraktiv arbetsmiljö och hållbart ledarskap

Göteborgs Stad ska erbjuda en god arbetsmiljö, konkurrensmässiga löner och bra arbetsvillkor för att trygga kompetensförsörjningen och få fler förskollärare och barnskötare att vilja arbeta i staden. Fördelningen av förskollärare är ojämn och riktade satsningar i våra socioekonomiskt svaga områden behöver göras för att få fler att välja att arbeta där.

Rektor har en viktig roll i att skapa en stabil verksamhetsutveckling och god arbetsmiljö. Idag har många rektorer en orimligt hög arbetsbelastning vilket leder till svårigheter i att vara en närvarande chef. För att kunna utöva sitt pedagogiska ledarskap och bedriva en verksamhet av hög kvalitet behöver antalet medarbetare per rektor minska. Även tillräckliga lokala ledar- och stödfunktioner behöver säkerställas för att avlasta rektorerna.

Sjuktagen hos personal i förskolan är bland de högsta i staden. Därför behövs satsningar som gynnar en god arbetsmiljö och ger pedagoger och rektorer förutsättningar att utföra sina uppdrag.

Arbetet kring hot, våld och otillåten påverkan behöver stärkas liksom arbetet med att motverka tystnadskulturen. Alla anställda ska känna sig trygga och våga vara öppna och lyfta kritik på sin arbetsplats.

Barnets bästa ska stå i centrum

Alla barn ska få möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Det är därför viktigt att i ett tidigt skede upptäcka barn som behöver extra stöttning och insatser. Barnhälsan måste få resurser och förutsättningar för att arbeta förebyggande och främjande. Att skapa tillgängliga lärmiljöer så att alla barn kan ta del av utbildning och undervisning är prioriterat.

Det familjecentrerade arbetet och samverkan med familjecentralerna ska stärkas. Förskolan och den öppna förskolan är centrala aktörer och platser i detta arbete. I utsatta områden är andelen inskrivna barn i förskolan betydligt lägre, och den öppna förskolan samt uppsökande verksamhet spelar en nyckelroll i att fler vårdnadshavare ska skriva in sina barn i förskolan. Forskning visar att barn som har gått i förskola är bättre förberedda för grundskolan. Målet är därför att fler barn från socioekonomiskt svaga förhållanden deltar i förskolan, särskilt de barn som har behov av språkutveckling. Nämnden behöver därför intensifiera sina insatser för att uppfylla lagkravet om att öka andelen barn i förskola.

I dag erbjuds barn till föräldralediga förskola 15 timmar i veckan, och barn till arbetssökande 25 timmar i veckan. Rektor har också möjlighet att fatta beslut om utökad vistelsetid för barn till föräldralediga och arbetssökande utifrån det enskilda barnets specifika behov, exempelvis

gällande språkutveckling eller andra sociala behov. Små barn behöver mycket tid med sina föräldrar eller ett fåtal personer för att knyta an. När barnet blir äldre förändras behoven. För att främja barns utveckling och lärande ska barn i 4–5 årsåldern till föräldralediga erbjudas möjlighet till 25 timmar i förskolan. Det ska även säkerställas att alla barn i behov av utökad vistelsetid erbjuds det. För att garantera att reformen inte får negativ påverkan på barngruppernas storlek, personalens arbetsmiljö eller verksamhetens kvalitet ges nämnden en budgetförstärkning i ram.

För att tidigt uppmärksamma barn som lever under förhållanden som inte är förenliga med mänskliga rättigheter och svensk lagstiftning ska all personal ha kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck.

Nämnden har tillsynsansvaret för fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Det innefattar även ägar- och ledningsprövning. Nämnden behöver förutsättningar att arbeta brett och systematiskt med att upptäcka och motverka olämpliga huvudmän med kopplingar till bland annat religiös- eller våldsbejakande extremism och kriminalitet. Nämnden ska även ge förvaltningen förutsättningar att i tillräcklig omfattning kunna göra tillsyn i befintliga verksamheter för att säkerställa kvalitet och trygghet för alla barn.

Sociala förskoleteam och föräldraskapsstöd

Sociala förskoleteam ska inrättas i varje utbildningsområde. Socionomer och andra professioner ska tillsammans arbeta för att stödja barn och deras familjer. Genom att sociala förskoleteam, barnhälsa och förskola samverkar stärks det förebyggande och främjande arbetet och risken för skolmisslyckande, psykisk ohälsa och utanförskap minskar.

I samverkan med socialnämnderna ska förskolenämnden i särskilt utsatta och utsatta områden erbjuda föräldraskapsstöd. Vårdnadshavare ska stärkas i sin föräldraroll, få kunskap om sina rättigheter och skyldigheter samt bli mindre beroende av omgivningens påtryckningar och åsikter. Utbildningen ska innefatta värdegrundsfrågor såsom demokrati, jämställdhet och tolerans samt förtydliga förskolans uppdrag och vårdnadshavares ansvar.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Förskolenämnden får i uppdrag att öka antalet förskollärare samt minska antalet barn per utbildad personal. En strategi för att nå Skolverket riktmärken avseende barngruppernas storlek ska utarbetas och införas.

Förskolenämnden får i uppdrag att stärka rektorernas arbetsmiljö genom fler pedagogiska utvecklingsledare på förskolorna.

Förskolenämnden får i uppdrag att minska sjuktalen genom att arbeta med arbetsmiljön, personalens förutsättningar, hälsofrämjande insatser och friskfaktorer.

Förskolenämnden får i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna inrätta sociala förskoleteam samt införa ett stöd till vårdnadshavare i särskilt utsatta, riskområden och utsatta områden.

Förskolenämnden får i uppdrag att erbjuda 4–5-åriga barn till föräldralediga möjlighet till 25 timmars förskola.

Grundskolenämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Andelen elever som når kunskapskraven och blir behöriga till gymnasiet ska avsevärt öka.
- Meritpoängen ska öka.
- Göteborgs Stad ska bli en mer attraktiv arbetsgivare för lärare och rektorer.
- Stadens grundskolor ska präglas av studiero, trygghet och hög undervisningskvalitet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Varenda elev, oavsett bakgrund, ska ha de kunskaper och färdigheter som krävs för att klara fortsatta studier eller kunna gå ut i arbetslivet efter gymnasiet för att vara en del av samhället. I stadens skolor ska alla kunna utvecklas efter sina förutsättningar och de som har behov av särskilt stöd ska erhålla detta. Alla elever ska, utifrån sina förutsättningar, mötas av positiva och höga förväntningar samt tydliga kunskapskrav.

Trygghet, studiero och föräldrarnas ansvar

Flertalet av stadens skolor fungerar väl men några har mer eller mindre omfattande ordningsproblem. Det kan handla om sena ankomster, olämpligt språkbruk eller bristande respekt för lärarna som leder till att för mycket av lärar- och lektionstid behöver ägnas åt annat än undervisning. I vissa fall är förväntningarna på vad eleverna ska prestera låga och en kultur där goda skolprestationer inte uppmuntras har etablerats. Detta måste de berörda skolorna motverka. Det behövs särskilda insatser för att snabbt komma till rätta med ordningsproblem och skapa en positiv skolkultur som möjliggör lärande. Staden behöver uppmuntra de lärare och rektorer som har kompetens att bryta en destruktiv skolkultur, att arbeta i skolor med bristande studiero. Föräldrars ansvar och delaktighet är grundläggande för en lyckad skolgång. Förväntansdokumentet ska aktualiseras vid varje läsårsstart och elever, vårdnadshavare och personal ska vara väl förtrogna med dess innehåll. Satsningen på stadens skolakut, Elevator, ska fortsatt prioriteras och breddas till fler årskurser. Grundskolenämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna att starta Elevator som omfattar årskurserna 4–5. En kultur där goda skolinsatser ses som positivt skapar förutsättningar för goda skolresultat. Arbetet med att förändra skadliga normer behöver därför stärkas och lärarnas ledarskap utvecklas.

Ökad kvalitet i undervisningen för att förbättra elevers utveckling och lärande

Läraren spelar en avgörande roll för elevens engagemang och utveckling. Lärare måste få fokusera på undervisningen. För att möjliggöra detta behöver skolan satsa på utökade stödjande funktioner så som elevhälsa, socialpedagog, vaktmästare och IT-support. Dokumentationskraven behöver också minska. Staden har skolor där en stor andel av eleverna inte når kunskapsmålen. Där tvålärarsystem prövats har elevernas måluppfyllelse och betyg höjts och lärarnas förutsättningar har förbättrats. Ett första steg i denna riktning är att satsa på tvålärarsystem på skolor med stora utmaningar och låg måluppfyllelse. Det är av yttersta vikt att elever i behov av särskilt stöd får detta tidigt och i tillräcklig omfattning. På lågstadiet behöver en tydlig kunskapsavstämning göras innan elever börjar nästa årskurs. De bedömningsstöd som finns i årskurs 1 och årskurs 2 ska, tillsammans med resultat på nationella prov i årskurs 3, i ökad utsträckning användas för att göra en helhetsbedömning för att avgöra vilka elever som behöver stödinsatser. Om elever trots dessa insatser inte når godtagbara kunskaper ska möjligheten att gå ett extra år på lågstadiet aktualiseras. Särskilda undervisningsgrupper ska användas i större och fullgod utsträckning, både för att elever ska få den anpassade undervisningen och det särskilda stöd de behöver, men även för att alla elever ska ges förutsättningar att kunna fokusera på undervisningen.

Syftet med förstelärrareformen har över åren i viss mån gått förlorad. Nämnden ska därför säkerställa att Skolverkets riktlinje för anställning som förstelärare efterlevs.

Göteborg har i dag relativt till övriga storstäder många grundskolor där ett ökat antal niondeklassare inte når behörighet till gymnasiet.

Staden behöver därför ta krafttag för att vända de dåliga kunskapsresultaten. En extern granskning av stadens styrning av grundskolorna för att identifiera brister och förbättringsområden och föreslå åtgärder tillhörande behov av säkerställda förutsättningar för framgångsrikt genomförande.

Elevhälsan

Elevhälsoarbetet är viktigt och avgörande för elevernas välmående och kunskapsresultat. Elevhälsan behöver förutsättningar att arbeta mer förebyggande och främjande. Den psykiska ohälsan ökar bland unga och elever ska därför regelbundet erbjudas hälsosamtal med fokus på psykiskt mående och sociala relationer. Nämnden ska även utreda digitala lösningar för delar av elevhälsan där det är lämpligt. Det är viktigt att elevhälsan systematiskt arbetar för att identifiera och stötta sårbara och brottsutsatta när det gäller exempelvis grooming, våld i nära relationer samt prostitution.

Anpassad grundskola

Barn med en intellektuell funktionsnedsättning har möjlighet att fullfölja sin skolplikt som en integrerad elev i grundskolan eller i en anpassad grundskoleklass. Nämnden behöver säkerställa att elever i den anpassade grundskolan får en likvärdig utbildning som främjar deras utveckling och lärande. Det ökade behovet av platser i den anpassade grundskolan måste mötas med både lokalmässiga och personella anpassningar.

Tidiga och extra insatser

Läsning är grunden för allt lärande och avgörande för att ge eleverna ett levande språk och förutsättningen för att lyckas i skolan. Ett språkutvecklande förhållningssätt är viktigt i alla ämnen och elever som inte bedöms nå godtagbara kunskaper i årskurs 1 måste erhålla tidiga och tillräckliga insatser. Läroböcker är i detta avseende väsentliga för att stimulera ett ökat läsintrasse. Genom screening och utvärdering av elevers kunskaper kan elever som behöver tidiga insatser och extra stöd för att nå kunskapsmålen fångas upp. Språkförståelse och matematiskt tänkande ska testas i förskoleklass. Bedömningsunderlag i lågstadiet samt nationella prov i årskurs 3, 6 och 9 och betygsresultat ska följas upp. Förhöjd studietakt ska kunna ges till elever som snabbare når kunskapsmålen. Det ska vara möjligt för högstadieelever att läsa kurser på gymnasial nivå. Det är viktigt att stimulera intresset för matematik, teknik och naturvetenskap. Elever med särbegåvningar ska stimuleras genom att erbjudas lämplig och anpassad undervisning. Elever som blir hemmasittare behöver uppmärksammas i högre utsträckning och verkkningsfulla åtgärder för att få dem tillbaka till skolan ska sättas in tidigt i samarbete med socialnämnderna. Yngre barn och ungdomar i riskzon för kriminalitet eller droger ska fångas upp och få stöd genom SSPF-samarbetet redan i mellanstadiet.

Trygghetsinsatsning

Nämnden ska i samverkan med socialnämnderna fortsätta arbetet med att utveckla sociala skolteam bestående av socionomer, socialpedagoger och annan utbildad personal för att arbeta på skolor med särskilda utmaningar. Teamen ska stötta eleverna för att öka elevnärvaren, främja tryggheten, motverka psykisk ohälsa och stärka samarbetet mellan skola, vårdnadshavare, socialtjänst, polis och andra instanser. Denna satsning gör att barn och ungdomar som riskerar att hamna i utanförskap, missbruk och kriminalitet tidigt kan fångas upp och att elever som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck eller på annat sätt är utsatta uppmärksammas och får hjälp.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Grundskolenämnden får i uppdrag att, när tidiga insatser och omfattande stödåtgärder inte gett avsedd effekt för att nå kunskapskraven, använda möjligheten för elever att gå om ett år på lågstadiet.

Grundskolenämnden får i uppdrag att bygga ut möjligheten till särskilda undervisningsgrupper för elever som på olika sätt behöver stöd i en mindre grupp.

Grundskolenämnden får i uppdrag att fortsätta utveckla skolakuten Elevator, säkerställa möjligheterna att flytta en elev från skolenheten för att bryta ett destruktivt beteende samt utreda möjligheten att utöka Elevator till att omfatta årskurserna 4-5.

Grundskolenämnden får i uppdrag att inrätta en fortbildning i ledarskap för lärare samt inrätta en central funktion med lärarcoacher med uppdrag att utveckla undervisningskvaliteten.

Grundskolenämnden får i uppdrag att fortsätta arbeta med tvåläraresystem på skolor med stora utmaningar och låg måluppfyllelse.

Grundskolenämnden får i uppdrag att genomföra en extern granskning av stadens styrning av grundskolorna för att identifiera brister och och föreslå åtgärder tillhörande behov av säkerställda förutsättningar för framgångsrikt genomförande.

Idrotts- och föreningsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborg ska genom ett rikt och aktivt föreningsliv och en hög tillgänglighet till platser, skapa en bredd av möjligheter för fysisk aktivitet och aktiv fritid för alla stadens invånare.
- Antalet aktiva föreningsmedlemmar och ledare i hela staden ska öka.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Den kommunala verksamheten ska komplettera, inte ta över eller tränga ut, det som civilsamhället eller andra aktörer kan erbjuda. Nämndens insatser ska därför koncentreras till de områden där enskilda människors och förenings ansträngningar inte räcker till. Stöden ska syfta till att stimulera och uppmuntra alla till en aktiv och hälsofrämjande fritid, i föreningsverksamhet men även på egen hand. Nämnden ska också se till att det finns ett brett utbud av idrottsanläggningar i hela Göteborg och arbeta för att skapa låga trösklar in till föreningslivet. Nämnden har ett övergripande ansvar för att driva och samordna arbetet med idrottsprogrammet och ska aktivt arbeta för förverkligandet av programmet genom samordnade insatser från berörda nämnder och bolagsstyrelser i Göteborgs Stad.

Det kommunala stödet ska i huvudsak koncentreras till barn och ungdomar, men nämnden ska också främja äldre göteborgares fritid och hälsa och ska även via bidragssystemet uppmuntra aktiviteter över generationsgränserna. Nämnden ska även arbeta för att skapa bättre förutsättningar för människor med funktionsnedsättning, främst barn och unga, att delta i föreningslivet i Göteborg. Nämnden ska därför fortsätta att arbeta aktivt med tillgänglighetsfrågor på stadens idrottsanläggningar och får också i uppdrag att tillsammans med nämnden för funktionsstöd ta fram konkreta åtgärder som bidrar till att fler barn och unga med funktionsnedsättning kan ta del av idrottsutbudet och föreningslivet i staden.

Nämnden ska utveckla idrottens koppling till skolan så det blir lättare för förbund och föreningar att få eleverna att prova på idrott. I samarbete med skolnämnder och andra berörda nämnder ska nämnden bidra till en positiv rörelsekultur i alla skolformer. För nämndens vidkommande handlar det bland annat om att bidra till så kallad prova-på-verksamhet och annan lågtröskelverksamhet i samband med och i anslutning till skoldagen. Samarbetet med föreningsidrotten och berörda nämnder ska därför

vidareutvecklas för detta ändamål. Målbilden är att minska stillasittandet, aktivera våra barn, tillgängliggöra naturmiljöer och via idrott även bidra till ökad integration. Denna satsning är av särskild vikt i områden där få barn och ungdomar är engagerade i föreningslivet. Lärdomar från exempelvis Riksidrottsförbundet, Svenskt Friluftsliv med dess organisationer, Skol-IF, Generation Pep, och många fler som stöttar kommuner och skolor i dessa frågor, bör tas tillvara.

Nämndens fokus ska vara på breddidrotten, men ska samtidigt medverka till goda förutsättningar för elitidrottande i staden. Nämnden ska därför genom samverkan och partnerskap med RF-SISU Västra Götaland och andra aktörer bidra till en god idrottsmiljö för unga elitidrottare. Detta innebär bland annat att säkra en långsiktig utveckling av kompetenscentret för elitidrott, High Performance Göteborg, där idrottsrörelse, akademi och kommun ska samarbeta till gagn för såväl elitidrott, parasport och breddidrott.

Idrottsanläggningar, lokaler och ytor för spontanidrott

Nämnden ska aktivt arbeta för att bevara och utveckla ytor för spontanidrott och annan hälsofrämjande aktivitet. Det är också angeläget att nämnden fortlöpande inventerar sina övriga idrottsanläggningar så att eftersläpningar av underhåll kan undvikas. Nämnden ska även aktivt arbeta för att minska driftskostnader. Bland annat ska de åtgärder som gjorts för att minska elförbrukningen på stadens idrottsanläggningar så långt det är möjligt implementeras permanent i syfte att minska driftskostnaderna. Därutöver ska nämnden i större utsträckning optimera personalresurser så utbyte av stöd och insatser i större utsträckningar kan ske mellan anläggningar.

Nämnden får i uppdrag att göra en snabbinventering av dåligt utnyttjade, eller inte alls utnyttjade, motions- och idrottsytor med målet att dessa ska tillgängliggöras för idrottsrörelsen. Inventeringen ska även redovisa orsaker, såsom belynings- och trygghetsaspekter, samt vilka åtgärder som krävs för att de ska kunna användas och nyttjas i större utsträckning.

I det digitala boknings och bidragssystemet (BoB) ska nämnden arbeta för att fler av kommunens lokaler ska ingå i systemet samt även utreda förutsättningarna för att kunna förmedla lokaler som ägs och drivs av aktivitetsbidragsgodkända föreningar mot en mindre administrativ avgift. Möjligheten för föreningar som äger lokaler och anläggningar att hyra ut dessa i systemet skapar bättre tillgång till lokaler för andra föreningar i behov av tillfälliga lösningar, men ger också föreningen som äger lokalen en möjlighet att stärka den egna ekonomin. Nämnden ska även fortsätta det pågående arbetet som sker med en Bo-plats liknande lokalförmedlingstjänst som riktar sig till föreningar som söker egna lokaler att hyra. Inriktningen är att lokaler inom den kommunala bolagskoncernen och från

Stadsfastighetsnämnden ska kunna förmedlas. Inte minst de lokaler som ingår i den så kallade hyresmodellen.

Det råder brist på sim- och ishallar i Göteborg. Nämnden ska därför prioritera arbetet med fler områdesbad. Det behövs även en ny ishall på Hisingen, varvid nämnden ska arbeta för att tidigarelägga planerna för en ny ishall i Torslanda.

Köerna till ridskolorna i staden är idag långa och Göteborg ligger långt under genomsnittet för platser i ridskolan. Staden behöver öka antalet ridskoleplatser. Ett ökat antal ridskoleplatser istaden kommer kunna bidra till en meningsfull fritid för fler barn och unga och skapa ett högre delta-gande i föreningslivet.

Nämnden är i en expansiv fas avseende idrottsanläggningar i staden som blir allt fler. Nämnden behöver därför arbeta aktivt med att hantera denna utmaning.

Stärkt föreningsstöd

För att kunna ge nödvändigt stöd och bidra till ett stärkt föreningsliv ska föreningsbidragets del av nämndens budget öka. Förstärkningen sker i huvudsak genom en omfördelning av medel. Satsningen på gratis badentréer på simanläggningar tas bort och resurserna överförs till föreningsbidragen. Likaså införlivas de medel som avsatts för den särskilda satsningen på kvinnors idrottande i föreningsbidragssystem och fördelas utifrån den inriktning kommunfullmäktige givit nämnden. Den särskilda satsningen på utsatta områden kvarstår och permanentas med fokus på arbetet med Starkare IF. Upphandling av driften av kommunala gym ska genomföras där det är möjligt. De resurser som frigörs genom upphandling av driften ska också successivt överföras till föreningsbidrag.

Rutinerna för uppföljning i form av kontroller för att säkerställa att nämndens föreningsbidrag verkligen får genomslag i praktiken behöver vidareutvecklas. Nämnden ska fortsätta förbättringsarbetet avseende kontroll och styrning av bidragen genom att genomföra kontinuerliga uppföljningar av utbetalade bidrag.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med grundskolenämnden och förskolenämnden bidra till en positiv rörelsekultur i alla skolformer.

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder tidigarelägga planerna på ishall i Torslanda.

Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att utveckla det digitala boknings och bidragssystemet så att fler lokaler kan förmedlas och utveckla ett lokalförmedlingsverktyg som underlättar för föreningslivet att hyra lokaler av stadens bolag och nämnder.

Inköp- och upphandlingsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborgs Stad ska köpa in varor och tjänster av kvalitet till rätt pris.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämndens arbete är avgörande för att göteborgarnas skattemedel används på ett effektivt och sparsamt sätt. Stadens inköps och upphandlingsverksamhet ska präglas av transparens, hög kvalitet, kostnadseffektivitet, sund konkurrens och hållbarhet.

Erfarenheter både nationellt och lokalt visar på ett stort behov av kontroller inom riskbranscher såsom bygg, transport, städ och vård och omsorg. Nämnden genomför kontroller av ramavtal som motsvarar cirka en fjärdedel av stadens totala köp medan respektive förvaltning och bolag ansvarar för kontroller av köp utanför ramavtal. Genom att samordna kontroller inom riskbranscher kan staden stärka sitt arbete för en trygg och säker stad och öka sitt arbete för att motverka osund konkurrens, oegentligheter och välfärdsbrott.

Nämndens arbete med utveckling av den gemensamma inköpsprocessen ska även innefatta nödvändiga digitala tjänster för staden. Nämnden ska fortsätta att arbeta med strategisk inköpsanalys och kategoristyrning, vilka är viktiga verktyg för en enhetlig inköps- och upphandlingsprocess i hela staden. I dessa utmanade ekonomiska tider är det helt avgörande att stadens inköpspriser sänks och den totala inköpsvolymen minskar.

Sedan 1 januari 2023 finns en särskild möjlighet att reservera deltagandet i vissa upphandlingar. Staden ska utöka andelen reserverade upphandlingar där civilsamhället ingår.

Transparent upphandlingsprocess

Nämnden har även en särskild roll i arbetet att förbättra företagsklimatet i Göteborg. Huvudregeln ska vara att staden inte ska konkurrera med näringslivet. Upphandlingsprocessen ska upplevas transparent och rättvis bland marknadens aktörer. När det är tillämpligt ska större upphandlingar delas upp så att även små och medelstora samt relativt nystartade aktörer kan delta. Åtgärder i syfte att underlätta för små och medelstora samt nystartade företag att delta i upphandlingar kan exempelvis vara genom förbättrad information och upphandlingslots. Om upphandlingskraven är för många eller saknar relevans finns risken att endast ett fåtal större

aktörer väljer att lägga anbud. Fokus ska både ligga på att nämnderna får låga inköpskostnader och hög kvalitet på inköpta varor och tjänster.

Cirkulär ekonomi innebär att styra om verksamheten till ökad återanvändning, återvinning och energibesparing. Exempel på hur nämnden kan bidra till en mer cirkulär ekonomi är att premiera återanvändning av material i upphandlingar där det finns förutsättningar i branschen, ta bort miljöfarliga ämnen och ställa krav på förnyelsebara energikällor. Livscykelperspektiv på inköpta varor ska beaktas i högre grad. Nämnden får i uppdrag att stärka sitt uppföljande arbete i syfte att kontrollera att leverantörer och underleverantörer följer de miljökrav som ställts.

Miljö i fokus

Inköp- och upphandlingsnämnden har även en utpekad roll för tre delmål och mätbara indikatorer inom miljö- och klimatprogrammet som ska bidra till att Göteborg ska ha ett klimatavtryck nära noll. Nämnden ska ansvara för att främja biologisk mångfald vid inköp, minska klimatpåverkan vid inköp samt minska användningen av skadliga ämnen inom staden. Det är grundläggande att alla verksamheter implementerar och verkar för att nå de mål som är satta till 2030. Vi ska använda utvecklade och innovativa logistik- och mobilitetslösningar för att minska de lokala utsläppen och belastningen på vägnätet i centrala Göteborg. Exempelvis genom att, vid lämpliga upphandlingar, ställa krav på att stadens varuleverantörer i högre utsträckning tillämpar miljövänliga "last mile-lösningar".

Stärkt beredskap inför krissituationer

Alla inköp i staden genomförs normalt av den organisation som ska använda varan eller tjänsten. Nämnden ska ta en mer aktiv roll i att samordna de utmaningar med inköp och upphandling som bedöms kunna inträffa i kristider. Nämnden ska arbeta för att stärka stadens beredskap inför kommande krissituationer och enklare samordna varuinköp vid kristid. Nämnden ska också samverka för bättre mat i stadens förskolor, skolor, äldreboenden och andra verksamheter. Fler mindre och lokala matproducenter i Västsverige ska ha möjlighet att leverera till stadens verksamheter. Dessa förutsättningar kan exempelvis stärkas genom att ställa krav på ökad andel färska råvaror, uppdelningar av produktkategorier och en tidigare dialog med lokala aktörer.

Stärkt arbete mot ekonomisk kriminalitet

För att säkerställa att varje skattekrona värnas och används korrekt ska nämnden intensifiera sitt arbete med att motverka kriminalitet och oseriösa aktörer genom de inköp och upphandlingar som genomförs. Det behövs större samordning och kunskapsutbyte inom staden för att motverka inköp eller avtal med oseriösa aktörer och stärka uppföljningen av avtal.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Inköp- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att stödja berörda nämnder i upphandlingar i syfte att sänka stadens inköpskostnader.

Inköp- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att ta en mer aktiv roll och samordna arbetet med utmaningar inom inköp och upphandling som bedöms kunna inträffa i kristider.

Inköp- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med berörda nämnder och bolag, samordna arbetet för att inköp i högre utsträckning ska göras via ramavtal.

Inköp- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan med mål att sänka inköpskostnaderna med upp till 5 procent. Åtgärdsplanen ska innehålla specifika målområden där prisbilden kan effektiviseras.

Kretslopp- och vattennämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska bidra till att tillgodose behovet av en säker, effektiv och miljömässig vattenförsörjning och avloppshantering. Nämnden ska öka effektiviteten i verksamheten med syfte att dämpa taxe- och avgiftshöjningar.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborgs närhet till vatten är en stor tillgång. Närheten till vatten gör Göteborg känsligt för havsnivåhöjningar samtidigt som kraftiga skyfall ökar trycket på stadens vattenhantering. Det pågående arbetet med att klimatsäkra staden genom bland annat olika åtgärder i Göta älv måste synkas med stadens skyfallsarbete och dagvattenhantering för att inte suboptimera nödvändiga investeringar. Investeringsbehovet kommer att vara omfattande och nämnden behöver arbeta aktivt för att erhålla annan finansiering än kommunal skattefinansiering.

VA-systemet, en självklar del i stadsplaneringen

Göteborg behöver ha en hög leveranssäkerhet av dricksvatten och avledande av avloppsvattnet som består av spillvatten och annat dagvatten och därför krävs det investeringar i vatten- och avloppsnätet. För att minska mängden tillskottsvatten till det regionala avloppsreningsverket Gryaab måste det kombinerade systemet på sikt bytas ut, vilket kommer ta många decennier. När dagvatten ska släppas i recipient i stället för till Ryaverket tillkommer krav på dagvattenrening. Nuvarande miljötillstånd för Ryaverket löper ut 2036. Betydande investeringar kommer vara nödvändiga för att klara av eventuella framtida ökade krav på vattenreningen samtidigt som staden växer. Genom att exempelvis planera för dagvattendammar i stadsrummet kan vattnet renas lokalt.

Nämnden är ansvarig för stadens VA-planering och skyfallsarbete. Strategisk planering och tidig projektering av VA-hantering i stadsbyggnadsprojekt är viktigt för kostnadseffektiva lösningar. För att optimera stadens samlade investeringsbehov behöver nämndens samverkan i stadsplaneringen utvecklas och förstärkas. Samtidigt behöver nämndens arbete effektiviseras ytterligare och minsta möjliga börda läggas på medborgarna i form av utökade avgifter. Det kommer under kommande år vara av yttersta vikt att staden gör kloka investeringar. För stora och kostsamma investeringar kommer leda till höga avgiftsökningar längre.

För att förstärka säkerheten i leverans av god kvalitet av dricksvatten och i takt med att staden växer behöver råvattenkällan, Göta älv, kombineras med fler råvattenkällor och samarbete med regionens andra dricksvattenproduktioner. En fungerande VA-verksamhet är viktig även i händelse av kris. Att planera för oförutsedda situationer är nödvändigt.

Minskning av mängd avfall

Göteborg växer och med det även antalet göteborgare som ska ha möjlighet att sortera avfall. Om inte hushållen sorterar sitt avfall kommer det krävas större investeringar i sorteringsanläggningar. I dag bor ungefär 80 procent av göteborgarna i flerbostadshus. Här har inte vikttaxan på hushållsavfallet samma effekt som för enfamiljshus. Det är i flerbostadshus som minst hushållsavfall sorteras och därmed det område som behöver utvecklas mest. Det nationellt utredda systemet med fastighetsnära insamling ger kommunen möjlighet att ge invånarna bättre service och att nå en ökad sortering. Det ger kommunen ett utökat monopol som måste hanteras varsamt. Det är viktigt att det finns valfrihet både för villaägare och ägare av flerbostadshus. Systemet riskerar också att ge kommuner ökade kostnader, vilka måste hanteras och inte läggas till fullo på göteborgarna. Naturvårdsverket ska ge Göteborg full kostnadstäckning. Nämnden ska utreda möjligheten att konkurrensutsätta avfallsinsamlingen som idag ligger på Renova.

Nedlagda deponier har en ständig påverkan på omgivande mark och vatten. Nämnden är ansvarig för stadens tillsyn av deponier. Sedan 2020 har skattekollektivet ansvar för stadens nedlagda deponier. Deponin vid Välen är den deponin i Göteborg med mest negativ miljöpåverkan. Deponin gör området till ett av Sveriges mest förorenade områden, med höga halter av kvicksilver och PCB. På sikt behöver området saneras. Nämnden ska fortsätta genomföra planerade åtgärder samt planera för ytterligare åtgärder om behov finns.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att i samverkan med berörda kommuner påskynda arbetet med Mjörn som råvattentäkt.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att fortsätta samverka med berörda aktörer kring råvattenanvändning och hur en optimerad dricks-vattenproduktion och distribution i göteborgsregionen kan bli verklig.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att, i samverkan med Renova, utreda hur anläggningen i Marieholm kan utvecklas eller ersättas för att öka produktionen av biobränsle.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att utreda hur vi från stadens sida skulle kunna konkurrensutsätta den idag kommunala avfallsinsamlingen.

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att fortsatt erbjuda fria besök på stadens återvinningscentraler (ÅVC).

Kulturnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska skapa goda förutsättningar för stadens institutioner och det fria kulturlivet för att erbjuda kulturupplevelser av hög kvalitet och bredd.
- Nämnden ska sträva efter att tillgängliggöra kulturen för fler, med särskild vikt lagd vid barn och unga, äldre samt de som sällan tar del av stadens kulturliv.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborg ska vara en levande, inkluderande, kreativ och öppen modern kulturstad. Kulturen för samman människor av olika bakgrund och bidrar till kunskap och förståelse. En tillgänglig kultur för alla göteborgare ökar förutsättningarna för delaktighet och förståelse. Kulturen ska kännetecknas av frihet, mångfald och kvalitet. Nämndens fokus ska vara att nå alla samhällsgrupper, även de grupper som vanligtvis inte tar del av kulturen. Det fria uttryckssättet bidrar till ett öppet och tolerant samhälle. Under flera år har en allt större andel av nämndens budget finansierat fasta kostnader. Det ger allt mindre del som kan gå till kulturens utövande. Kulturnämndens resurser ska i största möjliga mån omsättas till kulturell verksamhet och kärnverksamheten ska stå i fokus. Det fria kulturlivet har en viktig plats i vår stad. Därför ska nämndens fokus vara att säkerställa bredden samt möjliggöra för nya aktörer att etablera sig genom att bland annat få hjälp och stöd med att söka medel från EU. För att kunna vara en utmanande kraft måste kulturen få utvecklas på egna villkor och inte alltid vara en direkt eller indirekt del av den kommunala verksamheten.

Attraktiva museer, bibliotek och kulturhus – en ingång till kulturen

Stadens samlingar utgör ett stort och betydelsefullt historiskt, vetenskapligt och ekonomiskt värde. Staden har haft en historisk skuld gentemot samlingarna då många av magasinerna har varit i undermåligt skick, och arbetet med nya magasin som beslutades om 2021 går nu in i nästa skede. På sikt ska alla samlingar digitaliseras för såväl allmänheten som för studier och forskning. Biblioteken ska vara en tillgång för dem som vill läsa, lära, låna och inspireras till vidare läsning och studier. Stadens bibliotek ska finnas där göteborgarna rör sig samt vara tillgängliga när besökare har tid att besöka dem. Mer öppna bibliotek har fallit väl ut, därför är ambitionen att öppna fler. Biblioteksverksamheten ska ständigt anpassas till invånarnas behov, förväntningar och upplevelser. Göteborgs

Stads biblioteksplan 2024–2028 anger färdriktning för stadens olika biblioteksverksamheter där Kulturnämndens folkbibliotek ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom bland annat fri åsiktsbildning och kunskapshöjning. Utifrån Litteraturstadens intentioner får nämnden i uppdrag att genom stadens bibliotek arbeta med läsfrämjande aktiviteter. Samarbetet mellan förskole-, grundskole- och utbildningsnämnden bör stärkas, för att kunna anpassa läsfrämjande aktiviteter utifrån stadens barn och ungas prioriterade behov. Stadens kulturinstitutioner ska vara välkomnande att besöka. Detta gäller i synnerhet våra bibliotek där både personal och besökare ska garanteras en säker och trygg arbets- och vistelsemiljö.

Kultur för barn, unga och äldre

Barnens roll i kulturlivet ska stärkas. Barn och ungdomar ska tidigt komma i kontakt med kultur i förskolan och skolan och inte enbart lära sig att konsumera kultur utan även ges möjlighet att själva skapa. Längre har staden brustit i likvärdig tillgång till kultur för barn och unga. Bokningssystemet KuBo möjliggör mer likvärdig tillgång till kulturen för barn och unga. Nämnden får i uppdrag att ständigt förbättra systemet för att möjliggöra för fler att ta del av kulturen i staden samt skapa likvärdiga möjligheter för de egna verksamheterna och den fria kulturen att bli synliga och tillgängliga för bokning. Det är också viktigt att KuBo utvecklas i användarvänlighet för att förenkla för de aktörer som använder sig av systemet. Ett av nämndens prioriterade mål är att fortsatt arbeta aktivt för att barn och unga ska ta del av de befintliga kulturinstitutionernas verksamhet. Då Göteborg är en stor stad med varierande behov och förutsättningar, bör aktiviteter och åtgärder för barn och unga anpassas utifrån de lokala behoven. Nämnden har, bland annat genom Speldags, möjlighet att erbjuda populära och kvalitativa kulturupplevelser för våra äldre på äldreboenden och knutpunkter. För att öka äldres tillgång till kultur har kulturnämnden, i samarbete med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, utvecklat kultursommarjobben så att de även vänder sig till vård- och omsorgsboenden samt knutpunkter för äldre.

Konsten i det offentliga rummet

Kulturnämnden ska vara en aktiv part i stadsutvecklingen. Detta för att säkerställa att konstnärliga och kulturella värden utvecklas och tas tillvara i stadsrummet. Utsmyckningen av det offentliga rummet är en signal om att konsten får och bör ta plats i staden. Göteborg konst ansvarar för konstverkens färdigställande av stadens offentliga rum i samverkan med stadsmiljönämnden.

En fristad för det fria ordet

I stora delar av världen förföljs eller hotas författare, journalister och andra konstnärer när de använder sig av det fria och ocensurerade ordet i kampen för demokrati, yttrandefrihet och mänskliga rättigheter. År 1996 blev Göteborg den första fristaden i Sverige och har sedan dess tagit emot konstnärer och författare från olika länder. Det fria ordet och kulturlivet ska fortsätta att försvaras, och fristadsprogrammet ska därför värnas.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Kulturnämnden får i uppdrag att genom samverkan med utbildningsnämnder, nämnden för demokrati och medborgarservice, idrotts- och föreningsnämnden, stadsfastighetsnämnden och andra berörda nämnder och styrelser stärka den kulturella infrastrukturen i staden och med det möjliggöra för fler människor att kunna ta del av och utöva kulturen.

Kulturnämnden får i uppdrag att i samarbete med Västra Götalandsregionen driva på arbetet för att öka antalet ansökningar av medel från EU främst till aktörer inom det fria kulturlivet samt inom andra delar av kulturnämndens verksamheter.

Kulturnämnden får i uppdrag att baserat på Litteraturstadens mål via biblioteken fortsätta arbeta med läsfrämjande aktiviteter.

Kulturnämnden får i uppdrag att stärka samarbetet med för-, grundskole-, och utbildningsnämnden kring läsfrämjande aktiviteter för barn och unga.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska stärka samverkan med näringslivet och civilsamhället för att få fler göteborgare i arbete.
- Nämnden ska erbjuda vuxenutbildning och SFI med god kvalitet och kostnadseffektivitet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Att ha ett arbete och ett sammanhang är en förutsättning för att individen ska kunna leva ett tryggt och fritt liv. Huvuduppgiften för nämnden är att skapa jobbfrämjande insatser och förutsättningar som får fler göteborgare i arbete eller studier. Genom en ökad samverkan med näringslivet och civilsamhället ska nämnden få fler som står utanför arbetsmarknaden in i sysselsättning.

Krafttag mot arbetslösheten

För att möta arbetslöshet och behov av omställning på arbetsmarknaden behöver staden ta ett stort ansvar, såväl på kort som lite längre sikt. Det handlar om att möjliggöra kvalitativa utbildningsinsatser för omställning och kompetensväxling, utbildningar inom yrkesvux samt introduktions- och kompletteringsutbildningar. Det handlar även om att tillsammans med olika aktörer i Göteborg skapa jobbmöjligheter för att komma till rätta med arbetslösheten. Göteborgs Stad står inför stora utmaningar vad gäller kompetensförsörjning och nämnden har ett särskilt ansvar att genom vuxenutbildning tillhandahålla utbildningar som arbetsmarknaden efterfrågar. Den ekonomiska konjunkturen påverkar även arbetslösheten i stort, något som riskerar att leda till att allt fler hamnar i bidragsberoende.

Samarbetet med Arbetsförmedlingen behöver utvecklas inte minst vad avser målgruppen för KROM (kundval rusta och matcha) där behovet av samordnade gemensamma insatser är stort. Samarbetet behöver intensifieras och inriktas mot att hitta lösningar så att människor utan arbete på kortast möjliga tid hamnar i egenförsörjning.

Möta framtidens kompetensbehov

Samarbetet med samordningsförbundet (Finsam) och andra aktörer såsom Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen behöver fördjupas och intensifieras. Staden ska aktivt ställa krav på motprestation för försörjningsstöd och ett heltidskrav på sysselsättning ska införas. Det handlar om att aktivt söka jobb, kompetenshöjande verksamheter i form av studier, yrkeskunskap, arbetsträning och rehabiliterande inriktning. Stadens kompetenscenter har ansvar för att samordna och samla arbetsmarknadsinsatser, vägledning och vuxenutbildning för arbetssökande. Entreprenörskap och företagande ska uppmuntras. Nämnden ska fortsätta utveckla kompetenscenter.

Första steget in i arbetet

För många är sommarjobbet det första steget in på arbetsmarknaden. Sommarjobb och praktikplatser i kommunens verksamheter är viktiga verktyg för att hjälpa ungdomar till ett första jobb. Under förra mandatperioden tredubblades antalet platser och genom att fortsätta tillhandahålla ett stort antal platser skapas en attityd och en vilja att arbeta. Att få sitt första jobb kan vara avgörande för att i vuxen ålder komma in på arbetsmarknaden. Nämnden har en samordnande funktion i staden och ansvar för sommarjobb för såväl gymnasieelever som högstadiungdomar. I det arbetet är det av största vikt att kontakterna med arbets- och näringslivet utvecklas. Entreprenörskap och företagsamhet är två perspektiv som ska inkluderas i arbetet.

Språkets betydelse för integration

Språkets betydelse är helt avgörande för att integreras i samhället och för att få ett arbete. Att kunna svenska handlar om frihet och självbestämmande, då språket ger egenmakt. Svenska för invandrare (SFI) är en väsentlig del av stadens ansvar för mottagandet av nyanlända och ett centralt verktyg för ökad integration. Staden bedriver en omfattande SFI-undervisning, både i egen regi och med hjälp av externa aktörer.

En hög kvalitet är alltid det som måste vägleda verksamheten och val av huvudman. Därför behöver ett arbete ta vid för att höja kvaliteten vad gäller ökad tillgänglighet och vad gäller innehållet i undervisningen. Den ökade tillgängligheten ska syfta till minskad väntetid och öka möjligheten att välja undervisningsform, plats och tidpunkt för undervisningen. Kvaliteten i undervisningen behöver utvecklas i syfte att säkerställa språklig nivå efter genomgången SFI-undervisning. Samtidigt krävs även kompletterande åtgärder som coaching, matchning, språkpraktik, yrkesintroduktionskurser och dessa resurser finns samlade på stadens kompetenscentrum.

Fokus på en kvalitetssäkrad vuxenutbildning

Vuxenutbildningens roll i det livslånga lärandet är angelägen för alla som av något skäl behöver komplettera, starta om på nytt eller få en ny chans senare i livet. Alla vuxna ska ha möjlighet att läsa upp till gymnasienivå inom vuxenutbildningen. Göteborg behöver en vuxenutbildning som håller en hög kvalitet för de som vill förbättra sina grundkunskaper, specialisera sig inom ett yrke eller förbereda sig för högskolestudier.

Fler aktörer ska uppmuntras

Staden ska jämställa alla aktörer som lever upp till de högt ställda kvalitetskraven och när kvaliteten är densamma ska priset vara styrande för val av leverantör. Vuxenutbildning i egen regi har inget egenvärde, kvalitet och kostnadseffektivitet ska vara avgörande. En mångfald av aktörer stärker vuxenutbildningens flexibilitet och bidrar samtidigt till en kvalitetshöjande konkurrens och ett ökat utbud för individen. En hög andel vuxenutbildning i egen regi leder till väsentligt högre kostnader som påverkar nämndens förmåga att prioritera hög kvalitet inom vuxenutbildning och SFI.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att vidareutveckla SFI-undervisningen vad gäller ökad tillgänglighet och ökad kvalitet.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att i de fall kvaliteten i vuxenutbildningen inklusive SFI:n är densamma låta priset vara styrande vid val av leverantör.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att fördjupa och intensifiera samarbetet med andra aktörer såsom samordningsförbundet Finsam, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen i syfte att få fler människor i egenförsörjning på kortare tid.

Nämnden för demokrati och medborgarservice

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Det ska vara lätt att få kontakt med staden och få svar på de frågor man har.
- Göteborg ska vara en stad där demokratin ges rätt förutsättningar.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden ska informera om demokrati och rösträtt samt ge stadens medborgare möjlighet att göra sina röster hörda. Nämnden ska förvalta och utveckla stadens medborgarservice. Nämnden ansvarar också för att distribuera digitala tjänster och kanaler samt ansvarar för den digitala infrastrukturen för att stärka den lokala demokratin.

Rådgivning och stöd

I en osäkrare omvärld och en vikande konjunktur är det viktigt att nämnden säkerställer att budget- och skuldrådgivning hanterar den ökade efterfrågan. I förebyggande syfte ska nämnden arbeta för att öka kännedomen om stödverksamheterna.

Servicemål

Nämnden för demokrati och medborgarservice är ofta första kontakten för medborgarna och ska leda människor rätt i sina kontakter med staden. Nämnden ska också intensifiera arbetet med att förenkla för medborgare att nå rätt person inom staden. Nämnden ska verka för att bytet av telefoni-system är ändamålsenligt för att ge högre effektivitet. Nämndens fokus gällande servicemål ska utgå ifrån det stadenövergripande verksamhetsmålet. Syftet är att förbättra servicen för medborgarna.

Medborgarkontor

Nämnden ska förvalta stadens medborgarkontor. Medborgarkontoren ska i större utsträckning syfta till att vara ett stöd för invånarna i kontakten med kommunens verksamheter, hjälpa invånare med angelägenheter som finns inom kommunens rådighet.

Demokratiutveckling

För att utveckla Göteborgs Stads demokratiarbete arbetar nämnden både fysiskt och digitalt för att öka den lokala demokratin. Nämnden har ett

ansvar att fortsatt utveckla Ö-dialogen så att den kan fungera som ett fungerande och relevant forum för frågor som berör skärgårdsborna och Södra Skärgårdens fortsatta utveckling. Göteborg ska vara en stad där alla ska kunna känna sig trygga. Nämnden har ett viktigt ansvar för Regnbågs-huset som ska vara en mötesplats för HBTQI-personer i Göteborg. Det ska vara en verksamhet som skapas av, med och för HBTQI-communityt och en plats för möten, engagemang, umgänge, informationsspridning och kreativt skapande.

Göteborg är idag den enda kommunen som har medborgarvittnen. Systemet är förlegat och ska avvecklas.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att se över vilka engagemang som kan avvecklas och vilka som kan förstärkas för att öka dialog och möjligheten att påverka stadens erbjudande till medborgarna.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att förstärka stadens möjligheter att erbjuda rådgivning kring hur man upptäcker och undviker olika typer av bedrägerier med särskilt fokus på äldre.

Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att säkerställa att budget- och skuldrådgivning erbjuds med väntetider i enlighet med Konsumentverkets rekommendation.

Nämnden för funktionsstöd

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Alla ska utifrån sina förutsättningar kunna leva ett självständigt liv med full delaktighet i samhället.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden för funktionsstöd ska bidra till att *Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning* implementeras.

Genom dialog med funktionshinderombudsmannen ska bedömning göras om nämnden behöver vidta ytterligare åtgärder för att öka måluppfyllelsen av programmet.

Den personliga assistansen ska värnas eftersom insatsen är helt avgörande för att människor ska kunna leva ett värdigt och gott liv. För att säkra att resurser riktas till dem som är i behov av hjälp och stöd ska nämnden fortsätta utveckla sitt arbete för att motverka välfärdsbrott som exempelvis assistansfusk och fusk vid utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Nämnden ska regelbundet identifiera situationer där det finns risk för välfärdsbrott och stärka sina kontrollåtgärder.

Varje människa ska så långt som möjligt själv kunna fatta självständiga beslut i sin vardag. Göteborgs Stad ska därför fortsätta att tillämpa valfrihet enligt LOV inom daglig verksamhet. För att minska oron bland deltagare och anhöriga är det angeläget att göteborgarnas valfrihet värnas och respekteras över tid. Information och utvärdering av utförare inom daglig verksamhet ska finnas lättillgängligt. Det är också viktigt att det finns transparent information till utförarna om vilka verksamheter som efterfrågas. De som inte har rätt till daglig verksamhet enligt LSS men har en funktionsnedsättning som gör att de inte klarar ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden ska ha möjlighet till meningsfull sysselsättning eller aktiviteter.

Nämnden för funktionsstöd och nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ska intensifiera sin samverkan för att öka sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning, inklusive feriejobb under sommaren för ungdomar. Jobbmatchning ska erbjudas och staden ska arbeta för att fler människor ska komma i arbete eller ges möjlighet till praktik, och i detta ska staden som arbetsgivare vara ett föredöme.

Ett starkare barnperspektiv

Nämnden ska säkerställa barnperspektivet genom att uppmärksamma barns situation inom verksamhetsområdet, både vad gäller barn med olika funktionsnedsättningar och barn till vuxna med funktionsnedsättning som ansöker om stöd och service. När ett barn behöver en insats är det angeläget att insatsen utgår från barnets bästa, vilket i stor utsträckning är att möjliggöra för barnet att bo med sin familj.

Nämnden ska samverka, och pröva nya metoder, med idrotts- och föreningsnämnden och civilsamhället för att både riktade och generella fritidsaktiviteter ska nå fler unga med funktionsnedsättning. För att även underlätta möjligheterna för barn och vuxna med funktionsnedsättning att ta del av idrotts-, fritids- och kulturutbud ska nämnden, i samverkan med berörda nämnder och aktörer, utreda förutsättningarna att införa ett kompiskort där eventaktörer kan erbjuda en avgiftsfri plats till ytterligare en person utöver den med funktionsnedsättning. Kortet ska göra det lättare att ta sig ut på olika aktiviteter och arrangemang genom att en vän kan följa med.

Minskat krångel och bättre stöd

Nämnden ska samverka med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och med regionen för att människor ska få bästa möjliga stöd. Nämnden behöver fortsätta utveckla ett koordinerande arbetssätt för att underlätta för människor med omfattande och komplicerade behov av stöd.

En konstaterad nedsättning som är medfödd, livslångt förvärvad eller en livslång konstaterad diagnos ska med hänsyn till den enskilde inte behöva bli bedömd eller prövad flera gånger, då det skapar en stor oro för den enskilde och dess anhöriga. Nya bedömningar bör endast göras vid indikation på väsentligt förändrade förutsättningar så som medicinsk förändring, relevanta medicintekniska framsteg eller vid misstanke om tidigare felaktiga bedömningar. Vid nya bedömningar är det viktigt att förändringarna blir förutsägbara och att tid ges för att hantera den nya situation som uppstår.

Mot bakgrund av det rådande omvärldsläget är det ännu mer angeläget att nämnden bedriver ett systematiskt arbete med kontinuitetshantering. Syftet är att öka förmågan att kunna upprätthålla verksamheten i händelse av samhällsstörningar. Nämnden ska därför följa upp rutiner och beredskap för kontinuitetshantering.

I syfte att värna kärnverksamheten och säkra nämndens ekonomi över tid behöver nämnden göra en översyn av lagstadgade uppdrag respektive tilläggsuppdrag. Alternativ till särskilda boenden ska prövas med syfte att sänka kostnader samtidigt som kvaliteten i insatsen bibehålls eller höjs. I uppdraget ingår att ta fram åtgärdsförslag som syftar till att nämndens

grunduppdrag utifrån reglementet prioriteras. Arbetet ska ske i dialog med funktionsrättsrörelsen.

Kompetensbehovet ska bemötas

Kompetensförsörjningen är en mycket stor utmaning för nämnden. Nämnden ska satsa på bemanningen i första ledet vad gäller rekryteringar, utbildning och anpassningar av lönenivåerna. Löneskillnader ska inte bero på var i staden man arbetar utan på uppdragets art samt kompetens och erfarenhet. För att klara grunduppdraget krävs det även insatser inom digitalisering, välfärdsteknik, möjliggörande av ett förlängt arbetsliv och uppföljningar av hur de personella och finansiella resurserna används.

Bättre framdrift i byggande och renovering

Nämnden behöver, tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och stadsfastighetsnämnden, ytterligare effektivisera processen med att planera och bygga nya bostäder med särskild service. Vad gäller befintligt bestånd avsätts resurser för att vidta åtgärder för funktionalitet. Nämnden ska även med berörda parter pröva möjligheten att projektera konceptbyggnader i syfte att få ner kostnaden för de boende.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att följa upp enheternas följsamhet till rutin för att beakta barnperspektivet vid handläggning och redovisa eventuella problem till nämnden.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att, i samverkan med berörda nämnder och aktörer, utreda förutsättningarna att införa ett kompiskort där eventaktörer kan erbjuda en avgiftsfri plats till ytterligare en person utöver den med funktionsnedsättning.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att göra en översyn av lagstadgade uppdrag respektive tilläggsuppdrag. I uppdraget ingår att ta fram åtgärdsförslag som syftar till att nämndens grunduppdrag utifrån reglementet prioriteras.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att stärka bemanningen bland dem som arbetar i direkt kontakt med omsorgstagaren, vad det gäller rekryteringar, utbildning och anpassningar av lönenivåerna.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att, i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning intensifiera sin samverkan för att öka sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning, inklusive feriejobb under sommaren för ungdomar.

Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att stärka sina kontrollåtgärder och regelbundet identifiera situationer där det finns risk för assistansfusk.

Nämnden för intraservice

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska tillhandahålla god intern service till stadens verksamheter och medarbetare.
- Nämnden ska strategiskt jobba utifrån att effektivisera stadens verksamheter på ett hållbart sätt.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Stadens arbete med digitalisering och IT ska bland annat leda till att nya kompetenser utvecklas, ökad realisering av kvalitativa och ekonomiska nyttor och effekter, höjd kvalitet i och tillgänglighet till stadens digitala service, ökad kostnadskontroll och transparens samt ökad möjlighet till värdering och prioritering av stadens behov av digital utveckling. Drift, förvaltning och utvecklingsinitiativ per tjänsteområde ska underställas vad som är nödvändigt för att vidmakthålla god och säker funktionalitet samt uppfylla gällande lagkrav.

Digitaliseringens utveckling går allt snabbare. Därför ska staden i möjligaste mån använda system, program och tjänster som tillhandahålls på marknaden. Staden behöver också tillsammans med andra kommuner hitta nya affärsmodeller och genomföra bättre och långsiktigare upphandlingar.

Stadens digitala tjänster ska vara enkla, öppna och effektiva för alla medborgare. Nämnden ska bistå staden med interna tjänster till de olika verksamheterna samt ha en hög servicenivå och lyhörddhet. Staden kommer även behöva nya satsningar på smarta digitala lösningar som förenklar arbetet för stadens medarbetare, samt effektiviserar utveckling och optimerar verksamhetens drift. Den digitala utvecklingen ställer högre krav på stadens verksamheter, då branschen och marknaden erbjuder nya lösningar och tekniska möjligheter för att åtgärda komplexa problem.

För att möta välfärdens framtida utmaningar behöver nya arbets sätt, digitala, automatiserade och robotiserade lösningar utvecklas. Nämnden har sedan tidigare fått i uppdrag att utveckla ett kompetenscenter som ska omhänderta detta utvecklingsarbete. Arbetet ska syfta till ökad kostnadseffektivitet och minskad administration.

Många av stadens förvaltningar uppfyller ännu inte till fullo de krav som började gälla i och med införandet av dataskyddsreformen, och då främst

gällande GDPR. Nämnden ska i system och stödande verksamhet underlätta för nämnder och styrelser att följa gällande lagrum. Med det rådande världsläget har IT-attacker markant ökat och staden utsätts dagligen för en stor mängd intrångsförsök och andra attacker. Då tekniken att utföra attacker konstant utvecklas är det ytterst viktigt att stadens skydd mot sabotage och intrångsförsök utvecklas och förstärks. Nämnden för intraservice är ansvarig för att staden har en rimlig skyddsnivå.

Stadens digitaliseringsarbete ska förhålla sig till den snabba utvecklingen av AI med syfte att ta tillvara på de nyttor som kan realiseras, till exempel effektivisering av administrativa uppgifter.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Nämnden för intraservice får i uppdrag att kraftigt dämpa kostnadsutvecklingen för drift, förvaltning och utvecklingsinitiativ.

Nämnden för intraservice får i uppdrag att utreda möjligheter till effektiviserande digitala lösningar inom staden.

Nämnden för intraservice får i uppdrag att komplettera befintlig metodhandbok om otillåten påverkan med inslag om informations- och IT-säkerhet.

Miljö- och klimatnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Stadens klimatavtryck är nära noll 2030 och stadens klimatarbete omtalas som föredöme av näringsliv och medborgare.
- Leverera och redovisa ökad biologisk mångfald och säkrade motståndskraftiga ekosystem och ekosystemtjänster.
- Tillsyns- och tillståndsverksamheten ska bedrivas effektivare och över tid upplevas som enklare för skötsamma verksamheter samt omtalas som föredöme nationellt.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Miljö- och klimatnämnden har ansvar för den lokala tillsynen utifrån lagar som rör miljö och hälsa. Nämndens myndighetsutövning och tillsyns- och tillståndsarbete ska utvecklas med syfte att säkerställa göteborgarnas hälsa och säkerhet samt lika och rättvisa regler för verksamhetsutövare i Göteborg. Nämnden har ansvar för att mäta och rapportera de klimatpåverkningar som uppstår i staden samt ansvarar för det stadenövergripande strategiska miljö- och klimatarbetet.

De mål och strategier som sätts upp för miljö, klimat och naturvärden bör fokusera på önskad effekt och vara teknik- och lösningsneutrala. Nämnden behöver genomlysna de styrande dokument som nämnden ansvarar för och säkerställa att de uppfyller denna princip och vid behov föreslå justeringar.

Uppdatering av miljö- och klimatprogrammet för bättre resultat

Staden ska fokusera på klimatarbete som gör verklig skillnad och som inte lägger hinder för Göteborgs näringslivs omställning. Staden ska bedriva ett faktabaserat och konstruktivt miljö- och klimatarbete. Måluppfyllnaden ska öka på både kort och lång sikt.

Miljö- och klimatprogrammet behöver uppdateras för att åstadkomma bättre resultat i klimatarbetet. Miljö- och klimatprogrammet fastställer stadens miljö- och klimatmål, sätter riktningen för stadens arbete samtidigt som ett miljöledningssystem tydliggör hur målen ska nås. Uppföljningen av miljö- och klimatprogrammet visar att med nuvarande arbetssätt kommer de uppsatta klimatmålen inte att nås. En justering av programmet och hur staden arbetar för att nå uppsatta mål är nödvändig.

Synkronisering mot nationella mål och Fit for 55 är avgörande för att Göteborgs Stad ska lägga resurser på rätt åtgärder och arbeta både kostnads- och investeringseffektivt. Till exempel drivs en stor del av industrins omställning effektivt av EU:s system för handel med utsläppsrätter. Utsläppen inom ETS ska särskiljas i det övergripande målet och särredovisas i uppföljningen. Det ger bättre förutsättningar för att staden fokuserar på rätt saker i klimatarbetet. Resurser ska styras till områden där staden har rådighet och där åtgärderna gör störst skillnad. Samtidigt är det viktigt att staden underlättar för och bidrar till den omställning som drivs framgångsrikt med utsläppsrätter.

Informationshanteringen i uppföljningen ska effektiviseras genom att digitaliseras fullt ut. Data som finns tillgänglig i staden och verksamheterna ska användas på ett sätt som skapar snabb och kostnadseffektiv transparens.

Nämnden ska fortsatt vara stödjande och driva klimatarbetet så att det snabbast möjligt övergår i nämndernas och styrelsernas ordinarie verksamhet. Målet är att miljö- och klimatarbetet genomsyrar alla nämnder och styrelser så att den byråkratiska överbyggnaden minskas och i delar kan avvecklas.

Naturreservat, marin miljö och biodiversitet

Den biologiska mångfalden ska öka både på land och i våra marina miljöer som hav, sjöar och vattendrag. Nämnden behöver intensifiera arbetet med genomförandet av handlingsprogrammet för biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Nämnden har även en samordnande roll inom stadens vatten- och havsmiljöarbete där åtgärdsplanen för god vattenkvalitet sätter riktningen. I många fall är åtgärderna för naturreservat, Natura 2000-områden, biologisk mångfald, ekosystemtjänster, påverkan på vatten- och havsmiljö med mera beroende av andra nämnders och styrelserns arbete och beslut. Nämnden behöver utveckla samarbetsformerna med övriga nämnder och styrelser för ökad måluppfyllelse.

Effektivare tillsyn och kontroll

Nämndens tillsyn ska uppfattas som effektiv, rimlig och serviceorienterad för verksamhetsutövarna. Nämnden ska tillsammans med näringsliv och ideella organisationer verka för ständig förbättring inom respektive verksamhet, genom att bland annat stödja verksamhetsutövarna till att ta ansvar för sin egenkontroll. Tillsyn och kontroll ska riktas in på områden där miljö- och hälsoriskerna är som störst och risk för brist är störst.

Stadens tillsyn, särskilt alkohol- och tobakstillsynen, behöver utvecklas mot att bedrivs mer effektivt, till låga avgifter och tillmötesgående för skötsamma verksamheter samtidigt som tillsynen intensifieras, blir mer omfattande och restriktiv mot misskötsamma verksamheter. Nämnden får i

uppdrag att utveckla detta förhållningssätt i rutiner och arbetssätt samt att undersöka hur ökat samarbete med andra myndigheter kan underlätta att identifiera oseriösa verksamheter. Andra kommuners arbetssätt bör få inspirera. Arbetet med digitaliseringen av ansökningsprocessen för tillstånd ska slutföras.

Kriminell verksamhet ger osund konkurrens och slår ut laglydiga företag. I stadens arbete mot denna brottslighet är tillsynsverktyget centralt, särskilt i ett rättviseperspektiv. Uppsökande tillsyn och kontroll samt inspektioner på verksamheter med oklar bolagsbildning ska fortsätta. Fortsatt samverkan med polis och andra myndigheter är av stor betydelse.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att implementera en systematik för klimatbudget och synliggörande av klimatåtagande.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att säkerställa att data som finns tillgänglig i staden och verksamheterna används och digitaliseras på ett sätt som skapar snabb och kostnadseffektiv transparens i klimatarbetet.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att utveckla de mål och strategier som nämnden ansvarar för så att de fokuserar på önskad effekt men i övrigt är teknik- och lösningsneutrala.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att uppdatera miljö- och klimatprogrammet så att:

- klimatmålen delas upp med avseende på Göteborgs Stads rådighet,
- det formuleras så det driver mot att ge bättre förutsättningar för näringslivets omställning och att utsläpp inte förflyttas till andra platser och
- klimatmålen synkroniseras med arbetet med de nationella målen och EU:s fit for 55.

Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att fortsätta arbetet med att digitalisera tillståndsprocesserna så att den som ansöker kan hänvisa till tidigare inskickat underlag samt får omedelbar återkoppling om ansökan är komplett.

Socialnämnderna

Kommunfullmäktiges mål för nämnderna

- Antalet individer i egenförsörjning ska öka och bidragsberoendet ska minska.
- Den lokala tryggheten ska öka.
- Antalet individer som utsätts för våld i nära relation eller hedersrelaterat förtryck ska minska.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnderna

Staden ska hjälpa när den egna förmågan inte räcker till och individen inte kan få sina behov tillgodosedda på annat sätt. Barn och vuxna som behöver stöd ska uppmärksammas och deras behov och förutsättningar ska vara i centrum. De ska erbjudas en socialtjänst som fokuserar på trygghet, likvärdighet, rättssäkerhet och som vilar på evidens och tidiga förebyggande insatser. Stadens redskap och resurser ska ge varje människa förutsättningar att nå egenförsörjning. Alla barn har rätt till en uppväxt fri från våld med trygg anknytning och närvarande vuxna. Den nya socialtjänstlagen ger staden flera viktiga verktyg som underlättar socialnämndernas arbete.

Tidiga insatser för ett tryggare Göteborg

Socialnämnderna har ett viktigt ansvar i arbetet med att bryta utanförskap. Socialtjänsten måste tidigt och tydligt möta unga som är eller riskerar att hamna i riskzonen för kriminalitet och erbjuda ett kunskapsbaserat och lättillgängligt föräldraskapsstöd för att ge barnen rätt förutsättningar för en trygg uppväxt. Samarbetet mellan socialtjänst, skola och polis samt förenings- och fritidsverksamhet (SSPF) ska värnas och vidareutvecklas. Arbetet ska utökas till att även omfatta unga som varken studerar eller arbetar för att motverka glappet i åldrarna 16–20 år samt mellanstadiet. Sekretesslagstiftningen ska följas men alla möjligheter till samverkan ska användas, så att tidiga och förebyggande insatser kan genomföras. Anställda i staden har en skyldighet att orosanmäla när man i sitt arbete misstänker att ett barn far illa. För att underlätta arbetet ska orosanmälningar kunna göras digitalt.

Socialnämnderna som har utsatta områden har svårt att rekrytera såväl erfarna som nyexaminerade socialsekreterare varför det finns behov av ett lönetillägg för socialsekreterare som arbetar i utsatta områden. Socialnämnderna får därutöver i uppdrag att utreda möjligheten att samla särskild kompetens från de fyra stadsdelsområdena för att hantera de

svåraste fallen. Syftet med en specialiserad och samlad högriskhantering är att på ett säkrare sätt kunna hantera ärenden med koppling till kriminella klaner och gäng där det föreligger särskild risk för hot, våld och otillåten påverkan. Barn som är familjehemplacerade ska kunna få stöttning via Skolfam, som visat på goda resultat. En gemensam rutin för att genom tidiga insatser motverka utveckling av kriminalitet hos barn och unga ska införas. Sociala team i förskola och skola ska införas där de ska stötta lärare och utsatta elever, främja trygghet och studiero samt förebygga brott. Insatserna med utökade hembesök för förstföderskor i särskilt utsatta områden ska utvecklas för att stärka föräldrar, erbjuda stöd och skapa tillit.

Att ställa krav är att bry sig

Alla göteborgare ska ges förutsättningar att arbeta, bidra och vara en del av samhället. Ekonomiskt bistånd är samhällets yttersta skydds nät, inte en långvarig försörjning, och motprestation ska krävas med tydliga konsekvenser om man inte lever upp till kraven. Staden ska anta en restriktivitetsnorm i biståndsbedömningen för att bidragsberoendet ska fortsätta minska. Socialnämnderna ska därför sträva efter att inte överstiga riksnormen för ekonomiskt bistånd utan särskild behovsprövning. Socialnämnderna ska aktivt arbeta med besök i hemmet och tätare kontakter med hushåll som ansöker om försörjningsstöd där det ska upprättas en tydlig individuell plan för att hjälpa varje individ till egenförsörjning.

Socialnämnderna ska även verka för aktivitetskrav på heltid genom individuellt anpassade insatser och samverkan med relevanta aktörer, så att fler når egenförsörjning. Socialtjänsten ska kontinuerligt utreda möjligheterna till sysselsättning i form av arbete, studier eller rehabilitering, alternativt att komma in i andra bidragssystem. Kontroll och uppföljning av försörjningsstödet behöver fortsätta och bistånd ska alltid gå till de individer som har rätt till offentligt stöd. Hanteringen av ansökningar om försörjningsstöd ska så långt som möjligt automatiseras för att möjliggöra ökad klienttid. En stor del som står långt ifrån arbetsmarknaden är utrikesfödda kvinnor. Socialnämnderna får därför i uppdrag att införa insatser för utrikesfödda kvinnor i syfte att vägleda dessa in i arbete eller annan sysselsättning. För att stärka jämställdheten samt barnperspektivet ska försörjningsstödet som regel betalas ut till kvinnan i hushållet.

Nollvision mot våld i nära relationer och hedersförtryck

Alldeles för många göteborgare utsätts för våld i nära relationer. För att nå målet med nollvisionen mot våld i nära relationer behöver arbetet utvecklas. Screeninginstrument ska alltid användas för att tidigt identifiera våldsutsatta. Socialnämndernas arbete med våld i nära relationer ska prioriteras. Stödet till kvinnojourer och samarbetet med idéburna aktörer

kring dessa insatser är av största vikt. Samverkan mellan kommunala och privata bostadsbolag måste stärkas för att hjälpa personer som utsatts för våld i nära relationer till både temporärt och permanent boende utan att riskera att röja sin identitet. Ett ökat fokus ska läggas på det hedersrelaterade våldet och förtrycket. Staden måste fortsätta arbeta för att kunna upptäcka och möta de som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck för att möta deras specifika behov. Insatser behöver vidtas för att motverka prostitution, människohandel och sexuell exploatering, exempelvis att aktivt samarbeta och uppmuntra initiativ från idéburna organisationer, utveckla arbetet med information, utbildning och stöd samt utreda hur Mikamottagningens verksamhet kan utvecklas.

En trygg arbetsplats

Personal som arbetar med myndighetsutövning ska inte utsättas för hot och otillbörlig påverkan. Att personal inte vågar utföra sin myndighetsutövning på grund av rädsla för sin och familjens säkerhet är ett hot mot rättssäkerheten och ett svek mot alla de barn och unga som drabbas när staden gör avkall på sitt uppdrag. Nämnderna ska därför utreda hur socialsekreterare kan skyddas och anonymiseras vid särskilda beslut.

Ett hot mot folkhälsan

Missbruk, riskbruk och beroende är ett hot mot folkhälsan och innebär ett lidande för den enskilde samt anhöriga som behöver behandlas med evidensbaserade metoder i alla led. Det ska ske ett aktivt arbete med att förebygga missbruk, riskbruk och beroende bland unga och vuxna. Staden ska erbjuda behandling, rådgivning, rehabilitering och boende för de som vill ta sig ur ett missbruk, riskbruk eller beroende.

En meningsfull fritid

Barn och unga i Göteborg har rätt till en meningsfull fritid och mötesplatserna ska vara trygga. Fritidsgårdarna ska arbeta med att minimera riskerna för att bli en bas för rekrytering till kriminalitet och ska erbjuda studiehjälp. Personal på fritidsgårdar och i fältarbete behöver aktivt förse socialtjänsten med information i syfte att ge socialtjänsten möjligheten att göra en samlad bedömning. Detta inkluderar även att kunna göra orosanmälningar. Fältgrupperna fyller en viktig funktion genom uppsökande och socialt förebyggande arbete. Jourverksamheten behöver stärkas och förenings- och föräldravandringar utökas. Fler fältarbetare ska finnas under kvällar och helger, särskilt i utsatta områden och hot spots.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Socialnämnderna får i uppdrag att sträva efter att inte överstiga riksnormen för ekonomiskt bistånd utan särskild behovsprövning.

Socialnämnderna får i uppdrag att implementera heltidsaktivering som motprestation för att erhålla ekonomiskt bistånd.

Socialnämnderna får i uppdrag att skyndsamt genomföra insatser i enlighet med *Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och utvecklingen av parallella samhällen.*

Socialnämnderna får i uppdrag att säkerställa att barn med familjehemsplacering, boende på HVB-hem och SiS-hem blir erbjudna plats i Skolfam.

Stadsbyggnadsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Staden ska möjliggöra för 20 000 färdigställda bostäder under mandatperioden.
- En särskild satsning på 10 000 färdigställda småhus till 2033 ska startas, och innebära minst 1 000 färdigställda småhus per år.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborg är en växande stad. Under förra mandatperioden färdigställdes fler bostäder än på många decennier. Kombinationen av hög inflyttning och ett lågt byggande har under tidigare år bidragit till ett underskott av bostäder. Underskottet och en vikande konjunktur bör mötas med framdrift av detaljplaner för bostäder som i större utsträckning möter efterfrågan.

Småhus 2033

Småhus är en kategori av bostäder som Göteborg saknar mer än något annat. Under flera årtionden har det byggts många hyres- och bostadsrätter, exklusive studentbostäder, men alldeles för få småhus. Det har gjort att barnfamiljer och efterfrågad arbetskraft tvingats flytta till kranskommunerna för att hitta prisvärda alternativ. När stora näringslivetableringar planeras blir behovet av fler småhus ännu viktigare. Staden ska lansera initiativet Småhus 2033 i syfte att stärka organisationen så att 10 000 nya småhus möjliggörs till år 2033. Den stoppade fördjupade översiktsplanen för Kärra-Skogome som möjliggör fler småhus ska återstartas.

Ansvar för ekonomi och genomförbarhet

Staden ska ha en god förmåga att leverera nytta tillsammans med ekonomisk tillväxt. Ekonomin i stadsutvecklingen bör hanteras redan i de fördjupade översiktsplanerna. Nämnden ansvarar för att detaljplaner som tas fram på kommunal mark ska vara ekonomiskt genomförbara. Realistiska redovisningar över exploateringsprojekts ekonomi ska finnas med i beslutsunderlagen från början i detaljplaneprocessen. Senast till granskning ska en genomförandestudie, som ger en ekonomisk uppskattning med precision, ha genomförts. Projektets påverkan på helhetsekonomi för staden ska bedömas med uppskattningar av ökade skatteintäkter och driftskostnader för allmän platsmark och kommunal service. I stadsutvecklingsprojekt finns ofta betydande osäkerheter på grund av en föränderlig framtid. För att kunna hantera detta ska staden redovisa hur planer och beslut påverkas av olika framtidsscenarier.

Strategisk planering för hela Göteborg

Nämnden har det övergripande strategiska och taktiska ansvaret i den fysiska planeringen. Nämndens arbete med samordning av styrande dokument och riktlinjer ska ha målet att ge en effektiv styrning med ett fåtal tydliga styrdokument. Nämnden ska i styrningen med program och planer ta utgångspunkt i omgivande bebyggelse, stadens historia, de äldre stadsplaner som finns och inte minst, i relevanta fall, Göteborgs utvidgade innerstad och värdeskapande stadsutveckling. Göteborgs trafikstrategi behöver uppdateras för att bättre harmonisera med övrig stadsutveckling, med en realistisk syn på utvecklingen för alla trafikslag. Uppdateringen ska ske i samverkan med Trafikverket.

Det är viktigt att nämnden pekar ut och reserverar lämplig tomtmark för kommunal service, särskilt för skola i syfte att begränsa byggkostnader.

Nämnden ska ta fram en ny utbyggnadsplanering utifrån den nya översiktsplanen där hela Göteborg inkluderas. I de centrala och halvcentrala delarna ska tyngdpunkten naturligt ligga på flerbostadshus och fler stadsradhus samt i perifera och för ändamålet lämpliga lägen, på radhus och småhus. Nämnden ska starta upp arbetet med en ny detaljplan för Fiskhamnsområdet. Översiktsplanens inriktning om en bebyggelsestruktur med utgångspunkt i den traditionella kvartersstadens och trädgårdsstadens struktur ger god stadsbyggnad oavsett var utbyggnaden sker. Trafikinfrastrukturens utveckling inklusive kollektivtrafiksystem behöver anpassas till stadsutvecklingen. I flera ytterområden, som till exempel Bergum, Gunnilse, Torslanda och på sikt Säve, behöver det skapas tydliga centrumbildningar för ett lokalt utbud av handel och tjänster. Planerna med att bygga om Avenyn ska fortsätta tillsammans med berörda fastighetsägare och göteborgarna.

Positiva planbesked för projekt i utsatta områden som Förvaltnings AB Framtiden söker ska villkoras till Egnahemsbolaget i syfte att öka blandningen av upplåtelseformer.

Nämnden ska uppmuntra nyetablering och expansion av företag i staden. Fokus ska vara på näringslivet och med inriktning på att skapa fler arbetstillfällen. En av åtgärderna ska vara att öka takten i antalet detaljplaner för ändamålet, vilket också innebär att identifiera nya områden för industrimark. Arbetet ska ske i samarbete med exploateringsnämnden, stadsmiljönämnden och Business Region Göteborg.

Nämnden ska ta fram en skärgårdsplan utifrån förstudien som tagits fram. Planen ska inbegripa förslag för utökad kollektivtrafik i form av tätare turer och bättre pendlingsmöjligheter från skärgården in till centrala Göteborg, tvärförbindelser mellan öarna och förutsättningar för utökad samhällsservice samt göra det enklare för om- och nybyggnationer.

I Göteborg finns flera småhusområden som redan är bebyggda som har ett högt exploateringsstryck men där detaljplan saknas. Detta leder till en rättsosäkerhet för de boende då det är möjligt att söka bygglov för ökad exploatering utan att det prövas i detaljplan enligt plan- och bygglagen. Nämnden behöver starta detaljplaner för områden som inte är detaljplane-lagda för att öka rättssäkerheten enligt plan- och bygglagen. Samtidigt finns andra områden där det kan vara lämpligt att upphäva gällande detaljplan för att möjliggöra förändrad användning och utveckling.

Nämnden ska även prioritera detaljplaner med studentbostäder och öka antalet detaljplaner med studentbostäder i startplanen för att bidra till Göteborgs attraktivitet som studentstad. Nämnden ska möjliggöra för 700 nya studentbostäder per år.

Säve flygplats

Säve flygplats är en unik infrastrukturtillgång för Göteborg. Flygplatsen används idag för samhällsviktiga uppdrag från många myndigheter. I avvaktan på hantering av frågan i försvarsutskottet, i riksdagen och inom Försvarsmakten, behöver nämnden vidta nödvändiga åtgärder för att landningsbanan i hela dess längd (cirka 2 000 meter) fortsatt ska kunna användas för samhällsviktiga civila och militära funktioner. Detta inkluderar även frakt med stora transportplan.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, planera för 10 000 småhus till år 2033.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att uppdatera nuvarande beslutsprocesser i enlighet med förslaget under Ansvar för ekonomi och genomförbarhet i budgetförslaget.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med exploateringsnämnden, möjliggöra för 700 nya studentbostäder per år.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsmiljönämnden, ta fram en skärgårdsplan.

Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att villkora positiva planbesked i utsatta områden som Förvaltnings AB Framtiden söker till Egnahemsbolaget.

Stadsfastighetsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska bygga kostnadseffektivt och i stort verka för minskade lokalkostnader.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Efterfrågan på verksamhetslokaler för kommunal service ökar i takt med att staden växer. Detta ställer krav på smarta lokaler som är ändamålsenliga och möter de behov som efterfrågas. Nämnden ansvarar för stadens hyresmodell och hyressättning av lokaler i nämndens bestånd. Ansvaret syftar till att ge bättre förutsättningar för god ekonomisk styrning gällande balans mellan intäkter och kostnader för nämnden samt styrning över användandet av beståndet. Med tanke på omvärldsfaktorer som under de senaste åren drivit upp kostnader, räntor och inflation ska nämnden arbeta aktivt för att bygga mer kostnadseffektivt, och inte driva upp hyresnivåerna. Hyror har blivit en stor och ökande andel av nämndernas budgetar, och därför ska hyresnivåerna hållas ner i största möjliga utsträckning. Det är viktigt att kommunikation och samverkan mellan nämnden och övriga stadsutvecklande nämnder samt välfärdsnämnderna utvecklas och effektiviseras framåt.

Nämnden har till uppgift att tillhandahålla och förvalta lokaler för stadens verksamheter. En del av nämndens bestånd hyrs ut till externa aktörer. Nämnden behöver ha en positiv inställning till att hyra ut lokaler med långsiktiga förutsättningar till externa aktörer, i synnerhet aktörer som bedriver välfärdsverksamhet. Möjlighet till att avyttra fastigheter ska alltid prövas.

De stora volymerna av lokaler som nämnden ansvarar för är de inom verksamheter som förskola, grundskola och äldreomsorg, funktionsstödsområdet och individ- och familjeomsorg. Nämnden har tidigare haft uppdrag att fortsätta skapa goda förutsättningar för en effektiv lokalprocess med mål att skapa en tydligare roll och påverkansmöjlighet för verksamhetsnämndernas roll i utvecklingen.

Effektivare lokalhantering

Det samlade fastighetsbeståndet behöver genomlysas med mål om samordnad styrning för att säkerställa att stadens lokalbestånd består av lokaler som är nödvändiga för det kommunala grunduppdraget. Nämnden ska bedriva ett kostnadseffektivt arbete i syfte att, i högsta möjliga mån, sänka kostnaderna för verksamhetsnämnderna. Arbetet med modulärt

konceptbyggande ska utvecklas med målet att sänka kostnaderna för hyresgästerna.

Nämnden får även i uppdrag att pröva om tillfälliga kontrakt kan upprättas för att andra verksamheter eller studentboenden vid tillfällen då tomställda lokaler uppstår i stadens bestånd, med målsättningen att inga nämnder ska stå med kostnader för lokaler som inte används. Nämnden ska se över regelverket gällande fastigheter som är nedgångna, av enklare värde eller inte ingår i grunduppdraget. Möjlighet till att avyttra fastigheter ska alltid prövas.

Under alldeles för lång tid har stadens förskolor, skolor och vård- och omsorgsboenden inte underhållits och det finns därför i dag ett stort renoveringsbehov och underhållsskuld. Detta är en utmaning som behöver adresseras under kommande mandatperioder. Det är viktigt att staden hittar vägar för att bygga och tillhandahålla flexibla lokaler där det finns behov av det. Nämnden ska även säkerställa att tillräckligt många lokaler som uppfyller säkerhetskraven finns tillgängliga för övernattning vid idrottscuper och ungdomsevenemang.

Nämnden ska aktivt arbeta för att dämpa kostnaderna för hyresgästerna i befintliga fastigheter och i nyproduktion. Kostnadskontrollen ska prioriteras i nämnden för att dämpa hyreskostnaderna för verksamhetsnämnderna. I framtida byggprojekt ska nämnden sträva efter att bygga klimatsmart.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, fortsätta med arbetet att minska lokalkostnaderna genom avyttringar av icke-strategiska lokaler, det långsiktigt strategiska underhållsarbetet och omställningar av lokaler.

Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att pröva om tillfälliga kontrakt kan upprättas för andra verksamheter eller studentboenden vid tillfällen då tomställda lokaler uppstår i stadens bestånd.

Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att se över och redovisa regelverket kring nämndens fastighetsbestånd som är nedgånget, av enklare värde eller som inte ingår i nämndens kärnuppdrag. Möjlighet till att avyttra fastigheter ska alltid prövas.

Stadsmiljönämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska skapa fler tillgängliga, attraktiva och levande stadsmiljöer.
- Nämnden ska möjliggöra ett mer hållbart resande med god framkomlighet där alla fordon är ett naturligt inslag i stadsmiljön.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Närheten till havet, grönområden och vackra stadsmiljöer är kvaliteter som gör Göteborg attraktivt. När staden växer nyttjar fler människor, med olika transportslag, stadens gemensamma ytor och nämnden behöver arbeta systematiskt för att framkomligheten ska vara god och enkel för alla.

Nämnden behöver säkerställa att investeringsprojekten följs upp genom att följa kostnadsutvecklingen och utveckla den ekonomiska uppföljningen. Nämnden behöver tillsammans med övriga nämnder inom stadsutveckling fortsätta arbetet med utvecklingen av effektiva arbetssätt och att skapa en lösningsorienterad samarbetskultur inom och mellan stadsutvecklingsnämnderna.

En fungerande stad

Nämnden behöver säkerställa, prioritera och driva på när det gäller stadens framkomlighet, drift och underhåll. De grundläggande ansvarsområdena befintliga vägar, gångbanor, cykelbanor, allmänna ytor, belysning, vattenavrinning, grönområden, spårvägsanläggningen med mera behöver prioriteras. Staden har stora underhållsskulder inom flera av dessa områden. Dessa brister och underhållsskulder behöver åtgärdas och skulderna behöver på ett planerat och kostnadseffektivt sätt betas av. Vinterväghållningen behöver lyftas, prioriteringen av stadens vägnät samt gångbanor är viktig så att utryckningsfordon, servicefordon och kollektivtrafik i första hand kan ta sig fram, samt att människor kan ta sig gående till och från kollektivtrafik.

Göteborg – en plats för alla

I stadsrummet behövs alla olika typer av färdmedel, en god framkomlighet och tillgänglighet oavsett transportslag. Staden står inför stora utmaningar då staden förtätas och fler människor ska använda samma ytor. Staden behöver uppnå en god framkomlighet och en trivsamt, grönskande och tillgänglig stad som innebär att staden behöver se över användningen och prioriteringen av stadens ytor. Det finns ett behov av olika typer av parkeringsplatser över hela staden. Parkeringsplatserna är nödvändiga för boende,

besökare, kommunal service och näringsidkare. Korttidsparkeringar fyller ett särskilt syfte i centrum för att främja ökad handel och stärkt näringsliv.

Byte mellan olika trafikslag måste underlättas, exempelvis genom fler och utbyggda pendelparkeringar och en ordnad hantering av mikromobilitet, till exempel elsparkcyklar. Utbyggnaden av pendelparkeringarna ligger efter de beslutade regionala trafikplanerna och behöver accelereras.

Göteborg är en hamn-, industri- och logistikstad som innebär många transporter till, från och inom staden. Här ska nämnden samordna och driva på utvecklingen av hållbara resor och transporter i staden. Fokus ska ligga på framkomlighet och minskade utsläpp. Staden behöver skapa förutsättningar som främjar handeln i hela staden. För att förbättra förutsättningarna för näringslivets tillväxt behöver staden samverka mer med näringslivet. En viktig del av detta är att staden har enkla kontaktingångar, bra service och god tillgång till stadsrummet.

Nämnden har ett särskilt ansvar att bevaka södra skärgårdens behov av utvecklad kollektivtrafik med snabbare resor och utökad turtäthet. Nämnden ska bistå stadsbyggnadsnämnden i arbetet med att ta fram en skärgårdsplan.

En ren och trygg stad

Nämnden ska bistå i det trygghetsskapande arbetet genom att verka för att stadens offentliga miljöer hålls fria från skräp och klotter. Nedskräpning och klotter medför betydande kostnader för skattebetalarna och det behövs ett långsiktigt arbete för att utöka och förenkla skräpinsamlingen. Målet är att klotter, på stadens egendom, ska saneras inom 24 timmar från det att synpunkt inkommit. Lokala näringsidkare och fastighetsägare bär ett ansvar för att hålla områden kring sin verksamhet rena, trygga och attraktiva. Nedskräpning och bristande hantering av hushållssopor är framför allt ett problem i stadens utsatta områden och här krävs det samverkan och gemensamma insatser med fastighetsägarna.

Nämnden ska fortsätta arbetet med att förbättra och stärka uppföljningssystemet, med återkoppling till utföraren. Arbetet med digital teknikövervakning för effektivisering av skötsel, soptömning och bevattning behöver fortsätta.

Nämnden ska fortsätta arbetet med att säkra staden mot olika typer av angrepp, detta arbete ska ske i samverkan med polis, räddningstjänst och andra berörda myndigheter och verksamheter.

I Slottsskogen ska underhåll av befintliga vägar, stigar, trappor, bänkar, belysning och anläggningar prioriteras framför nya investeringsprojekt. 2018 antogs en utvecklingsplan för Slottsskogen som påtalade behovet att ta fram ett belysningsprogram för parken. Med god ljussättning går det att ta vara på parkens identitet och belysning ökar tryggheten och minskar antalet brott.

Nämnden ska, i samverkan med lokala intressenter, identifiera lämplig mark som kan användas till blomsteräng i syfte att stärka den biologiska mångfalden.

Dygnnet runt-staden

Under de senaste åren har allt fler platser för foodtrucks och mobil streetfood öppnat. Möjligheten till uteserveringar, foodtrucks och mobil streetfood ska finnas året runt. Regelverken och den byråkratiska bördan för näringsidkarna måste minska.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att genomlysna hela sin verksamhet för att komma till rätta med underhållsskulden.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att prioritera underhåll och belysningsprogrammet i Slottsskogen framför nya investeringsprojekt.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att avsluta alla projekt och processer som finns gällande införandet av miljözon 3.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag, i samverkan med Parkeringsbolaget och övriga berörda, att uppdatera och justera de utökade parkeringsavgifterna som införts det senaste året i Göteborg. Fokus ska vara på prisvärda parkeringar som gynnar stadens näringsliv

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att accelerera utbyggnationen av pendelparkeringarna.

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att stärka den biologiska mångfalden.

Utbildningsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Andelen elever som tar gymnasieexamen ska öka.
- Meritvärdena för elever som tar examen ska öka.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämndens huvuduppgift är kunskapsuppdraget. För att öka likvärdigheten och förbättra kvaliteten i undervisningen behöver gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan stärkas. Göteborgs kommunala gymnasieskolor ska erbjuda en gymnasieutbildning av hög kvalitet, oavsett om den ger behörighet till högre studier, en yrkesexamen eller både och.

Alla, oavsett val av skola och inriktning, ska mötas av höga förväntningar, tydliga kunskapskrav och stimuleras att nå längre i sin utbildning. Nämndens fokus ska ligga på de nationella målen, att öka måluppfyllelsen, säkerställa betyg och bedömning samt skapa trygghet, studiero och en ökad närvaro i klassrummet. Genom en tydlig styrning och ledning, ökad likvärdighet och att undervisningen fortsätter att utvecklas förbättras resultaten. Det kompensatoriska uppdraget ska fortsatt vara i fokus. Särskilda insatser ska vidtas för att lyfta resultaten i matematik. Samverkan med socialnämnderna behöver öka och sociala insatser i gymnasieskolan behöver stärkas.

De högskoleförberedande programmen ska hålla en hög nivå och utgöra en god grund för fortsatta studier. Samarbete med universitet, näringsliv, kulturinstitutioner och andra bidrar till att utveckla utbildningarna. Stadens spetsutbildningar fyller en viktig funktion och bör bli fler. De yrkesförberedande programmen ska ha hög kvalitet och relevans för arbetsmarknaden och ska utformas och utvecklas i nära samverkan med branscherna. Nämnden ska tillsammans med berörda nämnder och andra aktörer genomföra insatser för att öka intresset för yrkesprogrammen. Det är insatser som behöver påbörjas i grundskolan.

Gymnasievalet är ett av de viktigaste valen en ung människa gör i sitt liv. Valet ska grunda sig på korrekt information där alla gymnasieskolor som riktar sig till våra elever i årskurs 9 ska tillhandahålla relevant och transparent information för att möjliggöra ett välgrundat beslut. Här har studie- och yrkesvägledningen en central roll.

En majoritet av gymnasieeleverna studerar vid en fristående gymnasieskola i Göteborg. Fristående aktörer fyller en viktig roll i utbildningssystemet

och det är viktigt att staden har en löpande dialog med alla huvudmän som verkar i staden. För att stärka dialogen ska ett särskilt dialogforum inrättas.

En attraktiv arbetsgivare

För att lyfta kvaliteten i undervisningen och kunskapsresultaten krävs kunniga och erfarna lärare. Kollegialt lärande och språkutvecklande arbetssätt är viktiga verktyg. För att ge lärarna förutsättningar att fokusera på sitt kärnuppdrag, undervisningen, bör innehållet i mentorskapet ses över. Alla uppgifter som inte är undervisningsnära ska prövas om de kan lyftas bort från läraren. För att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare krävs en god löneutveckling, rimliga tjänster och en bra arbetsmiljö. Det är viktigt att möjliggöra för fler lärare att kombinera en lärartjänst med forskarutbildning i pedagogik och ämnesdidaktik. Det nära samarbetet med lärarutbildningen behöver fortsätta.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Utbildningsnämnden får i uppdrag att utvärdera och utreda formen för mentorskap.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att inrätta ett dialogforum med fristående gymnasieskolor.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att se över arbetssättet för att dimensionera utbildningsutbudet för att bättre möta arbetsmarknadens behov.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att effektivisera vuxenutbildningen som bedrivs i egen regi för att möta kostnadsbilden hos de externt upphandlade aktörerna.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Äldreomsorgen i Göteborg ska kännetecknas av hög kvalitet, värdighet och valfrihet. Göteborgare ska kunna åldras i trygghet, med bibehållen integritet och självbestämmande.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Äldre människor är personer med individuella intressen och behov. Därför är det viktigt att varje person ges så stort inflytande som möjligt över den egna vardagen. Det gäller exempelvis valet av vård- och omsorgsboende och vem som ska utföra hemtjänsten, men också åtgärder som förlänger förmågan att klara sig på egen hand i högre ålder. Exempelvis är implementering av välfärdsteknik helt avgörande för att klara det framtida välfärdsuppdraget och hastigheten i införandet behöver öka. Användningen av teknik gör att omsorgspersonalen får mer tid över till värdefulla personliga möten och relationer med omsorgstagare.

För att nå målen behöver äldreomsorgen ställa om för att möta den demografiska utvecklingen, som innebär allt fler invånare i hög ålder och färre i arbetsför ålder. Den demografiska utvecklingen kommer att påverka hela staden på ett omfattande sätt och det är viktigt att hela staden arbetar gemensamt för att möta utvecklingen.

Kostnadsutvecklingen i nämnden har ökat under många år och ligger i nationella jämförelser på en hög nivå utan att det återspeglas i kvaliteten. Nämnden ska ha fokus på att kontrollera denna utveckling, utan att det går ut över det omsorgsnära arbetet. En viktig parameter för att minska kostnadsutvecklingen är att nämnden säkerställer att administrationskostnaderna inom äldreomsorgen minskar.

Socialt utanförskap ökar ohälsan och påskyndar åldrandet. Därför behöver nämnden fortsätta arbeta för att motverka ofrivillig ensamhet. Digital kompetens bland äldre kan bidra till att minska ofrivillig ensamhet och social isolering. Initiativ från civilsamhället och aktiviteter som främjar generationsmöten ska uppmuntras. Regelbunden utevistelse, kulturupplevelser och god, näringsriktig mat är bra för hälsan och livskvaliteten. Nämnden ska ha fortsatt fokus på dessa frågor.

Anhörigomsorgen utgör ett stort bidrag till välfärden, som staden inte skulle klara sig utan. Arbetet med information, hjälp, stöd och avlastning

till anhöriga måste hålla hög och jämn kvalitet. Det är viktigt att omsorgen har ett anhörigperspektiv och att de anhöriga involveras i planeringen av vården och omsorgen. Möjligheten till hemvårdsbidrag för anhöriga som tar ansvar utöver det normala ska bevaras. Det är viktigt att förändringar i hemvårdsbidraget, för att minska risken för välfärdsbrott, inte drabbar de som behöver bidraget allra mest.

Förmåga att kommunicera är centralt i omsorgsnära yrken inom äldreomsorgen. Det är därför särskilt viktigt att nämnden fortsätter det påbörjade arbetet som initierades förra mandatperioden gällande språkbedömning vid rekrytering, årlig språkinventering bland befintliga medarbetare samt det utökade samarbetet med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning gällande kompetensförsörjning i stort.

Nämnden ska fortsätta arbetet med hälsosamtal för äldre, genom vilka äldre personer erbjuds ett samtal för att diskutera den enskildes livssituation. Samtalen stärker möjligheterna att upptäcka medicinska behov i tid men har också ett förebyggande syfte där omsorgsbehov kan skjutas på.

Äldreomsorg med kompetent personal som väljer att jobba kvar

Ökad kvalitet och trygghet i äldreomsorgen skapas inte minst genom hög personalkontinuitet, det vill säga att samma personal möter omsorgstagarna dag efter dag. För omsorgstagaren är detta ett av de viktigaste kvalitetsmåten. Ökad kontinuitet möjliggör för personalen att lära känna omsorgstagarens individuella behov och önskemål, vilket bidrar till trygghet och välbefinnande. En av de centrala delarna för att förbättra personalkontinuiteten i hemtjänsten är planeringen. För att på allvar förbättra situationen behöver medarbetarna i ett hemtjänstlag delas in i mindre grupper med ett rimligt antal omsorgstagare inom ett geografiskt område.

Grundbemanningen behöver vara tillräcklig för att kunna hålla andelen timvikarier på en nivå som inte äventyrar kvalitet och kontinuitet. Särskilt studenter inom relevanta utbildningar, såsom vård och omsorg och rehabilitering, utgör i dessa fall en värdefull resurs. Målsättningen ska därför vara att en så stor andel som möjligt av timvikarier är studerande på vård- och omsorgsutbildningar.

Kompetensförsörjningen är en av de svåraste utmaningarna inom den kommunala vården och omsorgen. Rätt bemanning skapar trygghet och kvalitet för den enskilde. Nämnden ska fortsätta att aktivt arbeta med att attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens. För att möjliggöra för fler att arbeta inom äldreomsorgen behöver nämnden erbjuda trygga anställningsvillkor, heltid och tillsvidareanställning till personal som efterfrågar detta. Samtidigt

behöver flexibiliteten med schemalaggningsen som verktyg öka, så att exempelvis studenter, personer i pensionsålder och personer med delvis annan sysselsättning ges möjlighet att arbeta inom äldreomsorgen.

Valfrihet och rätt boendeform i rätt tid i livet

Det behövs en mångfald av boenden för äldre, både på den ordinära bostadsmarknaden och bland anpassade boenden. Kluster där äldreboende, olika former av trygghets- och seniorboende, samhällsservice och sociala mötesplatser samlokaliseras ska uppmuntras. På så vis förenklas vardagen för de boende, större omsorgsbehov kan förebyggas och ofrivillig ensamhet motverkas.

Den som beviljats vård- och omsorgsboende ska fritt kunna välja ett ramupphandlat vård- och omsorgsboende, även när stadens egna boenden inte är fullbelagda. För att kunna säkerställa denna valfrihet och bättre möta omsorgstagarnas efterfrågan behöver nämnden intensifiera arbetet med att göra nödvändiga anpassningar av det egna beståndet för att inte stå med kostnader för tomma lägenheter. För att inte riskera framtida brist på vård- och omsorgsboenden behöver nämnden ha god och långsiktig dialog med alla aktörer som tillhandahåller vård- och omsorgsboenden i staden, nu och framöver.

LOV-reformen inom hemtjänsten i Göteborg har gett ökad valfrihet och självbestämmande för omsorgstagare. Andelen som väljer en extern utförare av hemtjänst växer stadigt. Det har dessutom konstaterats av externa granskare att LOV-systemet inte bidragit till ökad administration inom hemtjänsten. Den hemtjänst som utförs av externa utförare är dessutom mindre kostsam. Därför är det viktigt att fortsätta värna om rätten att välja och underlätta för seriösa utförare att vara verksamma i staden, genom ändamålsenliga regelverk och en tillmötesgående inställning från staden.

Omställning till nära vård för patientens bästa

Omställningen till nära vård innebär att kommunen får ansvar för fler patienter med komplexa behov. Det föranleder förändrat arbetssätt och större krav på medicinsk kompetens. För att stärka förmågan att ta emot patienter som lämnar slutenvården kan inrättande av mottagarteam i hemmet vara en väg. Samverkan med primärvården ska stärkas. Nämnden behöver också utreda vilka förändrade behov av kompetens inom nämndens ansvarsområde som omställningen till nära vård kommer att innebära och hur dessa ska tillgodoses.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att säkerställa att äldre fritt får välja vård och omsorgsboende och hemtjänst av tillgängliga utförare i staden, oavsett regi.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att säkerställa att det finns kompetens i det förebyggande arbetet mot psykisk ohälsa, depression och suicid bland äldre.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att skapa förutsättningar och incitament för personal som vill att kunna fortsätta arbeta några år efter pensionsålder.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att intensifiera implementeringen av välfärdsteknik.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att intensifiera arbetet med att minska administrationen och öka andelen arbetad tid som utförs i direktkontakt med omsorgstagare.

Göteborgs Stadshus AB

Kommunfullmäktiges mål för bolaget

- Göteborg Stadshus AB har en hållbar utdelning utan lånefinansiering.
- Göteborg Stadshus AB har avkastningskrav på underkoncerner.

Kommunfullmäktiges inriktning för bolaget

Syftet med stadens ägande av bolag är att bolagen ska skapa nytta för staden, dess invånare samt medverka i utvecklingen av Göteborg. Göteborgs Stadshus AB ska utöva en aktiv ägarstyrning av bolagen i koncernen. Ägarstyrningen ska utgå från ett hela staden-perspektiv vilket innebär ansvar för samverkan och samordning på strategisk nivå.

Göteborgs Stadshus AB ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag, samt, i samverkan med berörda styrelser, ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen.

Aktiv ägarstyrning

Göteborgs Stadshus AB ska utöva en aktiv ägarstyrning för att säkerställa effektivitet i bolagskoncernen samt säkerställa att dotterbolagen följer de antagna ägardirektiven av kommunfullmäktige. Staden ska ha en effektiv och resultatinkriktad organisation. Det gäller även bolagskoncernen, som ständigt ska utvärdera sin verksamhet för att förbättra och utveckla sig mot framtidens utmaningar. En viktig del i ägarstyrningen är även att säkerställa att ägaren kan utföra sin uppsiktsplikt. Göteborgs Stadshus AB ska arbeta aktivt för att säkerställa att dotterbolagen följer sina ägardirektiv genom att stärka dialogen gällande bedömningar av ärenden som är av större vikt eller principiell beskaffenhet. Dotterbolagen ska söka dialog med moderbolaget för att säkerställa att stadens högsta beslutande organ beslutar i frågor som är av större vikt eller principiell beskaffenhet.

Stadshuskoncernen står inför omfattande investeringar kommande planperiod. Investeringarna är en viktig del i Göteborg som en växande storstad. Samtidigt leder investeringarna till att soliditeten och självfinansieringsgraden minskar samtidigt som den totala låneskulden för staden ökar vilket påverkar koncernens möjlighet att dela ut förväntad utdelning till ägaren.

För att genomföra planerade investeringar och samtidigt möta ägarens behov av utdelning ska bolagen prioritera bland sina investeringar. Enligt den uttagspraxis som använts de senaste åren är det främst Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn och Lokalklustret som finansierat utdelningen

till ägaren. Göteborgs Stadshus AB ska se över nuvarande uttagspraxis i syfte att möjliggöra utdelning som inte är lånefinansierad.

Stadens bolag har avkastningskrav som ska vara i paritet med branschnorm. Avkastningskraven som är inskrivna i ägardirektiven används som referensvärden och nivån på direktavkastningen till ägaren påverkas av de planerade investeringarna i bolagskoncernen. Kraven lägger grund för utvärdering av bolagens effektivitet mot konkurrenter. Avkastningskraven för bolagen ska uppdateras. Det behöver ställas högre krav på moderbolaget att bedriva en mer aktiv ägarstyrning för att säkerställa att bolagen möter ägarens behov, både för att garantera långsiktig och hållbar avkastning från dotterbolagen och för att möjliggöra utdelning till ägaren.

Minskat antal kommunala bolag

I dag äger staden ett stort antal bolag i jämförelse med andra kommuner. Ägandet innebär i slutändan ett risktagande för göteborgarna och flyttar fokus från stadens välfärdsverksamheter. Verksamhet ska drivas i bolagsform endast om det medger klara fördelar gentemot andra förvaltningsstrukturer eller om verksamheten inte kan drivas av annan aktör på marknaden.

Staden behöver kontinuerligt se över ändamålen med bolagen för att säkerställa att osund konkurrens inte sker gentemot andra aktörer på marknaden. Utgångspunkten är att antalet bolag ska minska genom avveckling eller försäljning, i första hand gäller detta bolag som verkar på en konkurrensutsatt marknad. Det gäller även mark- och fastighetsinnehav inom koncernen.

I de fall där bolagen inte avvecklas, ska verksamheten inte utvidgas till att innefatta fler områden än vad det gör idag. Moderbolag ska utreda och genomföra förberedelser för försäljningar eller avyttringar för beslut i kommunfullmäktige.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att fortsatt genomföra försäljning av hela, eller delar av mark- och fastighetsinnehav inom koncernen med beaktande av krav på utdelning och koncernbidrag.

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att ta fram uppdaterade avkastningskrav i paritet med branschnorm och rutiner för åtgärder när avkastningsmål inte nås.

Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att se över uttagspraxis för att möjliggöra utdelning utan lånefinansiering.

Energi och transport

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Staden har en hållbar och robust hamn som långsiktigt främjar en ökad godsvolym.
- Staden har en hamn som främjar samarbeten mellan lokala och internationella aktörer.
- Göteborg Energi AB ska driva på den gröna omställningen genom utbyggnad och underhåll av el- och energisystem.

Kommunfullmäktiges inriktning för Göteborg Energi AB

Efterfrågan på el ökar i hela samhället under en överblickbar framtid. För att klara leveransen av el och eleffekt krävs stora utbyggnader av elnätet och eventuellt även en utbyggd lokal elproduktion. En utbyggnad är också nödvändig för att klara av framtida industrietableringar, elektrifiering av industri och transportsektor, samt hamnens och sjöfartens elektrifiering.

För att Göteborg ska klara klimatomställningens mål behöver Göteborg Energi förnya sin anläggningspark och stora investeringar kommer att behöva göras de kommande åren för att möjliggöra en fossilfri energiproduktion och uppgradera ledningsnätet. Investeringar bör ske där de gör störst klimatnytta eller tryggar leveranssäkerheten.

Stadens bolag behöver ha ett öppet men försiktigt förhållningssätt till användandet av ny teknik, exempelvis Koldioxidinfångning, och ska inte driva egen teknikinnovation eller egna projekt med betydande risk. Investeringarna får inte leda till kraftiga avgiftsökningar för fjärrvärme och elnät för göteborgarna. Bolagen får dock gärna vara en tidig användare av mogen teknik om den är affärsmässig.

I Göteborg ska det vara lätt att leva hållbart och staden måste ge förutsättningar för invånarna att delta i omställningen. Möjligheten att ladda en elbil när man bor i flerfamiljshus och inte har en egen laddplats måste underlättas. Bolaget får därför i uppdrag att utreda vilka platser som är lämpliga för elbilsladdning eller på annat sätt öka tillgängligheten på offentliga laddplatser. Bolaget behöver göra de nödvändiga investeringarna för att ett minskat fossilberoende transportsystem ska bli verklighet i Göteborg.

Sedan Göteborg Energi Din El AB bildades har det hänt mycket på den svenska elmarknaden. Konsumenterna har vant sig vid att välja elhandels-

bolag och göra aktiva val. Det behöver utredas om Göteborg Energi Din El AB uppfyller ett syfte som gynnar göteborgarna. Ägandet bidrar till att knyta upp kapital och utsätta göteborgarna för stora ekonomiska risker. Därför behöver Göteborg Energi AB utreda konsekvenserna av en avyttring av Din El AB och hur en sådan kan genomföras.

Kommunfullmäktiges inriktning för Göteborgs Hamn

Hamnen har till uppgift att skapa förutsättningar för ett starkt, effektivt och hållbart skandinaviskt godsnav. Detta innebär att hamnen ansvarar för att förvalta och utveckla hamnens verksamheter, mark, fastigheter och vattenområden så att dessa används på ett optimalt sätt utifrån ett tillväxt- och lönsamhetsperspektiv.

Hamnen verkar på en internationellt konkurrensutsatt marknad. Den svenska industrin efterfrågar fler direktanlöp, destinationer och ökad frekvens för att få lönsamhet i sina svenska investeringar. Hamnens uppgift är att göra de nödvändiga investeringar som krävs för att bibehålla och vidareutveckla rollen som ett attraktivt godsnav och corehamn i den internationella konkurrensen.

Hamnens roll som ledande export och importhamn ska stärkas. I nära samverkan med staden, regionala organ och statliga myndigheter ska bolaget verka för långsiktigt hållbara infrastruktur och logistiklösningar samt transporter på järnväg och sjö i syfte att skapa förutsättningar för god tillgänglighet till hamnområdet. Ur ett långsiktigt perspektiv ska mark och vattenområden för hamnverksamhetens eget behov förvaltas och utvecklas. Utvecklingen ska ske med långsiktighet och uthållighet i linje med den internationella utvecklingen av hamnverksamhet. System för att minska lokal miljöpåverkan från den tunga trafiken till och från hamnen ska utvecklas.

Göteborgs Hamn är Skandinavien största och viktigaste hamn. Göteborgs Hamn är den enda svenska hamn som kan ta emot de största, oceangående containerfartygen. Med det nuvarande farledsdjupet begränsas hur mycket last som fartygen kan komma in med. Den farledsfördjupning som nu ska genomföras i hamnen är helt nödvändig, både för att hantera den nuvarande trafiken och för att kunna ta emot nästa generations fartyg.

NATO-medlemskapet kommer att bidra till att Göteborg och Sverige blir bättre skyddat i händelse av kris eller krig. En dialog bör kontinuerligt ske mellan staten och staden som samordnar kostnadskalkyler för hamnens robusthet i händelse av kris och krig. Här kan staden genom Göteborgs Hamn ta initiativ och leda samtalet.

Göteborgs Hamn ska ha en aktiv roll för att stärka svensk sjöfartsnäring och främja samarbeten lokalt och internationellt. För att fortsatt vara en attraktiv hamn krävs tät dialog och samordning för att främja initiativ av sjöfartsnäringen lokalt som attraherar internationella kontakter och branschfolk. Göteborgs Hamn är en viktig aktör som bör synas i de forum som främjar näringslivet och samlar medborgare, ett samarbete med lokala aktörer gynnas därför hamnen av.

Kommunfullmäktiges uppdrag för klustret

Göteborgs Hamn AB får i uppdrag att samordna och leda arbetet för att främja sjöfartsnäringens omställning genom att ställa höga krav på markarrenderare.

Göteborgs Hamn AB får i uppdrag att aktivt främja och leda arbetet för att möjliggöra bunker av LNG bränsle samt installera en förrådstank vid kaj 520.

Göteborgs Hamn AB får i uppdrag att samordna arbetet mellan stad och stat i fråga om hamnens robusthet och säkerhet i händelse av kris och krig.

Göteborgs Hamn AB får i uppdrag att stötta lokalt näringsliv för att gynna sjöfartsnäringens internationella samarbeten.

Göteborg Energi AB får i uppdrag att, tillsammans med Göteborgs Stads Parkering AB, utreda möjlig kapacitet och identifiera lämpliga platser för installation av elbilsladdning, såväl vid stadens parkeringsplatser som runt flerfamiljsbostäder.

Göteborg Energi AB får i uppdrag att utreda konsekvenserna och hur en avyttring av Göteborgs Energi Din El AB kan genomföras.

Bostäder och lokaler

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Tryggheten ska öka i de utsatta områden där Göteborgs allmännyttas är den största fastighetsägaren.
- Göteborgs allmännyttas ska erbjuda bostäder av bra kvalitet och utan eftersatt underhåll.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Förvaltnings AB Framtiden

En stor andel av Förvaltnings AB Framtidens lägenheter finns i områden som idag är förknippade med segregation och utanförskap. Dominansen av hyresrätter har lett till att hushåll som etablerar sig på arbetsmarknaden, får bättre ekonomi och stabiliseras socialt inte kan hitta ägt boende i sitt område utan att tvingas flytta. Det har både lett till en social utarmning av stadsdelarna och en negativ ekonomisk utveckling för staden som helhet.

I de utsatta områdena är det viktigt att de hyresgäster som vill ombilda sina hyresrätter till bostadsrätter får den möjligheten. Ombildningar skulle frigöra stora dolda värden som kan användas för till exempel underhåll, trygghetsskapande arbete och andra investeringar inom bolagssektorn. De boendes såväl ekonomiska som sociala situation skulle med det kunna förbättras avsevärt.

Framtiden-koncernens omfattande eftersatta underhåll och behov av energieffektiviseringar ska prioriteras framför investeringar i nyproduktion. Underhållet är i delar av beståndet så eftersatt att kostnaderna för akuta åtgärder har börjat skena. Framtiden-koncernens nyproduktion av fler hyresrätter i utsatta områden bör upphöra helt eftersom behovet av nedskrivningar drabbar allmännyttans hyresgäster. Framtiden-koncernen ska inte förvärva byggrätter av privata aktörer. Framtiden-koncernen bör i stället identifiera möjliga byggrätter för framför allt småhus, radhus och stadsradhus inom eget fastighetsinnehav för försäljning till privata aktörer.

Framtiden-koncernen behöver ta ett stort socialt ansvar i de områden där den verkar. Framtidens strategi för utveckling av Göteborgs särskilt utsatta områden är betydelsefullt i det fortsatta arbetet med att nå stadens ambition och mål att inte ha några särskilt utsatta områden.

Framtiden-koncernen ska beakta de positiva erfarenheterna kring arbetet med värdeskapande stadsutveckling i utvecklingen av sina områden. Det finns ett stort behov av att komplettera dessa områden med småhus, radhus

och ett mer finmaskigt och tryggt gatunät. Egnahemsbolaget ska främst bygga i de områden där andra aktörer inte vill bygga och bolaget kan bidra till social stabilisering.

En mer ekonomiskt ansvarsfull och affärsmässig inriktning på underhåll, utbildningar, frigjorda värden och värdeskapande stadsutveckling ger möjlighet att dämpa hyreshöjningarna.

Higab AB

Higab AB ska tillgodose stadens egna behov av specialfastigheter samt strategiska fastigheter av betydelse för stadens utveckling där behovet inte alltid kan tillgodoses på den ordinarie fastighetsmarknaden. Bolaget har ett särskilt ansvar att vårda kulturhistoriskt värdefulla byggnader och ska även tillhandahålla lokaler till föreningslivet och kulturverksamheten. Bolagen inom klustret har en diversifierad verksamhet. Arbetet med att uppnå synergier mellan bolagen måste fortsätta. Detta ställer höga krav på att respektive bolag fokuserar på sitt grunduppdrag. Lika viktigt är att vara en konstruktiv och serviceinriktad hyresvärd.

Higab AB har ett omfattande fastighetsbestånd och förvaltar en total yta på av cirka 660 000 kvadratmeter, vilket gör bolaget till en av stadens större aktörer på området. Bolaget har även ett omfattande ägarskap av stora fastigheter och områden, varav endast några har utvecklats till sin fulla potential. Beståndet är genomgående mycket lågt värderat, till långt mindre än hälften av ett rimligt marknadsvärde. Det gör också att bolagets verkliga avkastning är låg. En extern värdering av bolaget och dess fastighetsinnehav ska genomföras, vilket sedan ska leda fram till en process där försäljningar av underutnyttjade och utvecklingsbara delar av bolagets bestånd genomförs. Bolaget ska avyttra fastigheter som inte är strategiskt viktiga för staden. Fastighetsutveckling, förvaltning och affärsmodeller bör utvecklas på olika sätt för de olika kategorierna. På sikt kan ökad avkastning nås genom affärsmässiga investeringar.

Bolaget ska bidra till bostadsförsörjningen och återbefolkningen av centrala Göteborg, och särskilt inom Vallgraven, genom att konvertera äldre kontor som tidigare varit bostäder åter till bostäder.

Higab AB ska noggrant pröva samtliga projekt som riskerar att vara olönsamma och leda till nedskrivningar.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag att fortsätta arbeta aktivt mot målet att få bort alla särskilt utsatta områden från polisens lista senast 2025.

Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag att prioritera underhållet i det befintliga beståendet och samtidigt genomföra energieffektiviseringar framför investeringar i nyproduktion eller förvärv av byggrätter.

Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag att möjliggöra ombildningar från hyresrätter till bostadsrätt för de hyresgäster som så vill – och då särskilt i utsatta områden, riskområden och särskilt utsatta områden och områden som tidigare varit klassade som detta.

Higab AB får i uppdrag att genomföra en extern värdering av bolaget, vilket ska leda fram till en process där försäljningar av underutnyttjade och utvecklingsbara delar av bolagets bestånd genomförs.

Higab AB får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder och bolag avyttra fastigheter som inte är strategiskt viktiga för staden.

Näringsliv

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Göteborgs Stad har ett attraktivt, innovativt och hållbart näringsliv i internationell toppklass.
- Göteborgs Stad ska ha det bästa företagsklimatet bland storstadsregionerna.
- Göteborgs Stad ska vara välkomnande för företagande och främja en miljö som gynnar tillväxt och utveckling.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Ett diversifierat och hållbart näringsliv är en viktig del av Göteborgs identitet och framtid. Staden ska aktivt skapa goda förutsättningar så att företag av olika storlekar och inom olika branscher att utvecklas. Göteborg fortsätter att vara attraktivt för betydande strategiska investeringar och etableringar. Utöver att skapa nya jobb både direkt och indirekt, driver dessa etableringar också fram behovet av klimatomställning och digitalisering.

Trots rådande lågkonjunktur visar det sig att Göteborgsregionen står sig stark och inte har påverkats lika svårt som övriga storstadsregioner och haft en högre jobbtillväxt. Många branscher genomgår nu en omfattande transformation, där lokala beslutsmandat utmanas i relation till globala koncernstrukturer. Samordning och samarbete krävs då omställningen omfattar många olika aktörers ansvarsområden. Bolaget behöver fortsatt utveckla branschspecifika strategiska planer och bidra med riktade insatser för att klara omställningen, för att bidra till nya jobb men även i förlängningen för att säkra jobben i regionen.

Kompetensbehov

Kunskapsintensiva tjänster utgör den största branschen i regionen och växer allra starkast men är också lättare att flytta på. Göteborg och Göteborgsregionen har en betydande andel av privata forsknings- och utvecklingsinvesteringar (FOU) och fortsätter att vara attraktiva för eftertraktad kompetens, vilken är viktig att behålla för att undvika att branscher lämnar regionen. Kompetensbristen är fortsatt en utmaning och behovet av kompetens för att uppnå sysselsättningsmålen finns inom områden som IT, teknik och industri. Samtidigt är det många göteborgare som står utanför arbetsmarknaden och som är i behov av kompetensutveckling där bolaget har en viktig roll.

Etableringar skapar tillväxt

Stora etableringar bidrar inte bara till direkta jobb, utan även indirekt genom att skapa fler sysselsättningstillfällen för underleverantörer och en ökad efterfrågan inom handel och service. Spin off-effekterna leder till att än fler företag söker sig till Göteborgsregionen. Alla etableringar och investeringar bidrar till det övergripande målet om en stark tillväxtregion och lägger grunden för en stark välfärd. Bolaget har en viktig uppgift att fortsätta stödja och underlätta för näringslivet och företagandet.

Staden är ett strategiskt viktigt centrum för både försvar och logistik. Business Region Göteborg behöver ta ett mer aktivt ansvar för att få till försvarsinvesteringar. Staden är redan ett logistiknav i och med Göteborgs Hamns betydelse för Norden.

Genom att arbeta för att positionera Göteborg som en ledande plats för försvarsutveckling, särskilt i samarbete med Nato och Försvarsmakten, kan staden bidra till Sveriges mål om att kraftigt stärka försvarskapaciteten i landet.

Förutsättningar för näringslivet

Bolaget ska fortsätta sitt arbete med att stödja små och medelstora företag genom att samordna och genomföra insatser på kort och medellång sikt. Denna strategi syftar till att främja förnyelse och bibehålla eller stärka konkurrenskraften hos företagen.

Det är viktigt att attityden hos stadens politiker och tjänstemän gentemot företagande och innovationer är välkomnande och positiv. Ett starkt företagsklimat är avgörande för att upprätthålla en välfärd av hög kvalitet. Staden ska effektivisera handlägnings- och tillståndprocesser för att främja företagsklimatet.

Med den pågående klimatomställningen kommer företag att behöva anpassa sina affärsmodeller för att vara mer hållbara. Det är viktigt att fortsätta med initiativ som underlättar denna omställning genom affärsutvecklande åtgärder, vilket kommer att göra små och medelstora företag mer konkurrenskraftiga och hjälpa dem att rekrytera rätt arbetskraft.

Framtidens näringsliv i Göteborg

För att Göteborg ska kunna möta den globala konkurrensen behövs det goda förutsättningar för nya företag att starta och växa. Bolaget ska vara med och stödja utvecklingen för en växande teknikindustri, särskilt med tanke på att fordonssektorn alltmer fokuserar på mjukvaruutveckling och hållbarhetsfrågor.

Life science-branschen är ett exempel där det är viktigt att försvara vår position där flera stora företag idag förlägger mer av sina utvecklingsresurser i Göteborgsregionen, än i andra länder. Det handlar om att få till nya etableringar, skala upp innovationer och branschöverskridande samarbeten, öka talangattraktion och öka riskkapitaltillförsel till regionen. Branschen visar också ett tydligt intresse av att gå in i investeringar kopplat till hållbarhet och att få tillgång till ökad produktionskapacitet.

Inom ramen för Gothenburg Green City Zone fortsätter staden att samverka med näringslivet och akademien för att lösa problemet med fossilfria transportsystem i städer. De initiativ som genomförs i bred samverkan driver både utvecklingen framåt och möjliggör lösningar på samhällsutmaningar. För att uppnå dessa mål behövs storskaliga logistikarbeten för att minska antalet fordon på vägarna, smart kollektivtrafik, ökad användning av innovationer och mikromobilitet samt elektrifiering av återstående transportmedel.

För att industrin i Göteborg ska vara konkurrenskraftig på den globala marknaden och klara av klimatomställningen är tillgång till tillförlitlig el avgörande. För att möta framtida etableringar och elektrifiering av stadens verksamheter krävs en nästan fördubbling av elförsörjningskapaciteten in till Göteborg från det överliggande elnätet. Bolaget har tidigare fått i uppdrag att tillsammans med Göteborg Energi arbeta för att ha dialog med staten om att öka elförsörjningskapaciteten i Göteborg.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Business Region Göteborg får i uppdrag att intensifiera sitt arbete med att främja och samordna nya internationella och nationella etableringar i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning.

Business Region Göteborg får i uppdrag att främja insatser för små och medelstora företag på medellång sikt. Fokus ska ligga på innovation, marknadsutveckling, förändrade affärsmodeller, digitalisering och hållbarhet. Särskild uppmärksamhet ska riktas mot att förbättra företagsklimatet för nystartade företag.

Business Region Göteborg får i uppdrag att samla nyckelaktörer inom Göteborgs näringsliv för att tillsammans långsiktigt koordinera strategiskt hållbara och viktiga investeringar som är nödvändiga för grön industriomställning.

Business Region Göteborg får i uppdrag att i samverkan attrahera arbetskraft utanför Göteborgsregionen för att främja tillväxt.

Turism, kultur och evenemang

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Befästa Göteborg som ett attraktivt och konkurrenskraftigt destinationsmål året runt.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Göteborg & Co ska med Göteborg Stads destinationsutvecklingsprogram som fond stärka och utveckla besöksnäringen och turismen i Göteborg och Göteborgsregionen. Målsättningen är att destinationen Göteborg ska vara en välkomnande och öppen stad där varje människa ska känna sig trygg och respekterad. Det förutsätter bland annat en levande, tillgänglig och attraktiv stadskärna, men även ett varierat utbud aktiviteter och besöksmål i hela staden som möter människors olika behov och intressen året runt. Klustret ska därför fortsätta arbeta för att öka utbudet av upplevelser och reseanledningar under andra tider på året än sommarmånaderna.

Göteborgsregionen är en av Europas mest snabbväxande regioner vars utvecklingsfas genererar stora investeringar i form av forskning, utveckling och nya företagsetableringar. Besöksnäringen har ett viktigt uppdrag att integrera sig i denna utveckling, där konferenser och evenemang kan nyttjas för att ytterligare driva på processen. Det kräver bland annat en god samverkan mellan det offentliga, det privata näringslivet, ideella organisationer och akademien. Detta arbete ska fortsätta.

Staden har en lång tradition av att arrangera evenemang av olika slag. Det internationella och nationella årligen återkommande kultur- och idrottsevenemangen är en central del i Göteborgs attraktivitet och utgör en delmotor för destinationens besöksnäring. Klustret har ett särskilt uppdrag att vårda och utveckla och vårda Göteborgs återkommande evenemang. Det innefattar bland annat stöd och hjälp inom det egna kompetensområdet, men även förmedla kontakter och vägar in till staden i övrigt.

USA är Göteborgsregionens största och viktigaste varuexportmarknad. Den transatlantiska länken ska fortsätta stärkas, vilket inom klustret handlar om att fördjupa de mänskliga, ekonomiska och kulturella relationerna med USA.

Liseberg ska fortsätta arbetet med att återuppbygga och färdigställa Oceana.

Erfarenheter och utvärdering av Göteborgs 400-årsjubileum visade på att

det finns förutsättningar att nyttja Bananpirsområdet och de yttre delarna av Frihamnsområdet på ett bättre sätt än idag, bland annat för större evenemang. Goda exempel på hur onyttjade stadsrum kan utvecklas finns på andra sidan sundet. Reffen som i grunden är en street food-marknad (Nordens största), men som också utvecklats till en marknad med pop-up stånd, workshops och evenemang av olika slag. Reffen ligger vackert längs vattnet i området Refshaleøen och bär på så sätt likheter med Bananpiren och de yttre delarna av Frihamnsområdet. Syftet är inte att staden i första hand ska arrangera evenemang i området, utan att den oerhört attraktiva ytan i stadsrummet ska tillgängliggöras för entreprenörer och kulturutövare.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Göteborg och Co får i uppdrag att, tillsammans med Älvstranden Utveckling AB samt exploateringsnämnden, utreda och ta fram förslag på hur Bananpiren och de yttre delarna av Frihamnsområdet kan utvecklas till en levande mötes- och handelsplats större delen av året i avvaktan på en mer permanent stadsutveckling i området.

Ekonomi

Budget 2025–2027 följer stadens riktlinjer för god ekonomisk hushållning och de finansiella målen. Den kommunala skattesatsen sänks med 13 öre till 20,99 kronor per 100 kronor. Budgeten prioriterar välfärden och kommunens kärnuppdrag framför tveksamma projekt utan nytta och administrativa betungande uppdrag. De goda resultaten under föregående mandatperiod ska kunna användas under sämre tider.

God ekonomisk hushållning

Under föregående mandatperiod stärkte Göteborgs Stad sin soliditet vilket är ett krav för att kunna säkerställa ett finansiellt handlingsutrymme. Detta skedde främst genom positiva årliga resultat. Höga investeringsvolymerna har satt fokus på stadens finansieringsstrategi och krav på lånetak för respektive bolag. Därmed stärks generationsperspektivet i god ekonomisk hushållning där målsättningen är att reinvesteringar ska självfinansieras till 100 procent via ökad effektivitet eller nödvändiga försäljningar.

Resultatnivå och resultatutjämningsreserv

Resultatnivån för år 2025 är satt till 650 miljoner kronor. Där ingår även krav på utdelning av Stadshus AB på 350 miljoner kronor, vilket är ett krav av ägaren på avkastning från bolagskoncernen. Kraven på dotterbolagen för att nå avkastningskraven behöver höjas. Kvarstår gör kravet att utdelningen inte får vara lånefinansierad utan ett resultat av effektiv förvaltning av skattebetalarnas medel. Under kommande år ska Stadshus AB fortsätta genomföra försäljningar av bolag och mark- och fastighetsinnehav som är icke strategiska för staden.

Resultatutjämningsreserven ger en möjlighet för kommuner att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Enligt den senaste prognosen för augusti från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är det inte möjligt att ianspråkta medel från resultatutjämningsreserven för 2025. Därmed planeras inte reserven att nyttjas. Den förändrade lagstiftningen i området möjliggör en avsättning till resultatreserven.

Investeringar

Göteborg är motorn i en storstadsregion. Det ställer höga krav på långsiktighet vad gäller stadens stadsplanering för både företagande och boende. Fortsatt fokus på ny- och ombyggnation av bostäder, verksamhetslokaler för kommunal service, och infrastrukturinvesteringar för hållbara transporter och ökad mobilitet krävs. Göteborgs Stad har ett ledningsansvar för hela regionen i dessa frågor och därmed är stadens investeringsplanering av stor betydelse för många aktörer även utanför den kommunala sfären.

Göteborgs Stad behöver styra upp investeringsplaneringen hårdare så att staden taktar tillväxt med hållbar finansiering över tid. Nämndernas nominerade investeringsnivåer är historiskt höga kommande år. Det medför höga kapitalkostnader som ökar kraftigare än skatteunderlagsutvecklingen. Nämnderna behöver därför arbeta mer aktivt med att prioritera bland investeringar och väga nyttor i olika projekt. Nästkommande år behöver investeringsvolymen minska.

Beredskap för välfärdens kärna

En ekonomisk reserv för välfärdens kärna avsätts kommuncentralt för att hantera oförutsedda kostnader inom välfärden och för att hantera nämndernas användning av det egna kapitalet.

Målvärden enligt budgetförslag för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2025	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Resultatets andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	1,5 %	2,8 %	2,8 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar	48 %	55 %	57 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	100 %	100 %	100 %
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15 %	15 %	15 %

Budgetförslagets utfall på de långsiktiga inriktningarna för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2025	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Resultat bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 2 procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	4,4 %	4,3 %	3,9 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	63 %	62 %	59 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	100 %	100 %	100 %
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15 %	15 %	15 %

Ekonomisk sammanställning 2025–2027

Resultaträkning	2025	2026	2027
Verksamhetens intäkter exklusive realisationsvinster	11 208 300	11 454 800	11 607 400
Realisationsvinster	650 000	750 000	800 000
Verksamhetens kostnader	-51 399 750	-52 444 470	-54 173 300
Avskrivningar	-2 700 000	-2 900 000	-3 100 000
Verksamhetens nettokostnader	-42 241 450	-43 139 670	-44 865 900
Skatteintäkter	38 049 350	40 021 130	42 063 480
Generella statsbidrag och utjämning	4 762 000	4 573 000	4 304 000
Finansiellt netto exklusive utdelning	-269 900	-344 900	-340 300
Utdelning	350 000	150 000	150 000
Årets resultat	650 000	1 259 560	1 311 280

Balanskravsutredning	2025	2026	2027
Årets resultat (ovan)	650 000	1 259 560	1 311 280
Avgår samtliga realisationsvinster	-650 000	-750 000	-800 000
Årets balanskravsresultat före ianspråktagande/avsättning till resultatutjämningsreserv	0	509 560	511 280
Medel till resultatutjämningsreserv			
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	0	509 560	511 280

Resultatutjämningsreserv	2025	2026	2027
Ingående balans	5 273 000	5 273 000	5 273 000
Medel till RUR	0	0	0
Medel från RUR	0	0	0
Utgående balans	5 273 000	5 273 000	5 273 000

Balansräkning	2025	2026	2027
Anläggningstillgångar	117 425 171	124 940 171	132 876 171
<i>varav materiella</i>	<i>56 010 171</i>	<i>59 156 171</i>	<i>62 268 171</i>
<i>varav finansiella</i>	<i>61 415 000</i>	<i>65 784 000</i>	<i>70 608 000</i>
Omsättningstillgångar	12 500 000	12 500 000	12 500 000
Summa tillgångar	129 925 171	137 440 171	145 376 171
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	36 910 000	38 169 500	39 481 200
<i>varav årets resultat</i>	<i>650 000</i>	<i>1 259 500</i>	<i>1 311 700</i>
<i>varav resultatutjämningsreserv</i>	<i>5 273 000</i>	<i>5 273 000</i>	<i>5 273 000</i>
Avsättningar	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Långfristiga skulder	64 015 170	69 270 671	74 894 971
Kortfristiga skulder	23 000 000	24 000 000	25 000 000
Summa skulder	87 015 170	93 270 671	99 894 971
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	129 925 171	137 440 171	145 376 171

Kassaflödesanalys	2025	2026	2027
Löpande verksamhet			
Årets resultat	650 000	1 259 500	1 311 700
Ej likviditetspåverkande poster	2 250 000	2 450 000	2 650 000
Kassaflöde löpande verksamhet	2 900 000	3 709 500	3 961 700
Investering			
Investeringar (netto)	-4 848 000	-5 596 000	-5 762 000
Förändring likvida medel investering	-4 848 000	-5 596 000	-5 762 000
Finansiering			
Nyupplåning	7 435 000	6 255 500	6 624 300
Ökning/minskning långfristiga fordringar	-5 487 000	-4 369 000	-4 824 000
Delsumma finansiering	1 948 000	1 886 500	1 800 300
Årets kassaflöde	0	0	0

Kommuncentrala poster

Kommuncentrala intäkter	2025
Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	
Kommunalskatt 20:99	38 049 350
Summa Skatteintäkter	38 049 350
Kommunalekonomisk utjämning med mera	
Inkomstutjämning	3 590 000
Kostnadsutjämning	-1 675 000
Regleringsbidrag/avgift	1 436 000
LSS-utjämning	396 000
Fastighetsavgift	1 015 000
Summa kommunalekonomisk utjämning med mera	4 762 000
Summa Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	42 811 350
Övriga kommuncentrala intäkter	
Statsbidrag maxtaxa	90 000
Finansiering VGR Stadsteatern	58 300
Inkontinenshjälpmedel	12 000
Tomträttsintäkter	492 000
Schablonmedel flyktingmottagning	156 000
Summa övriga kommuncentrala intäkter	808 300
Reavinster (medräknas ej i balanskravsresultatet)	
Reavinster exploateringsverksamhet	550 000
Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	100 000
Summa reavinster	650 000

Kommuncentrala kostnader	2025
Beredskap för särskilda ändamål	
Beredskap för välfärdens kärna	300 000
Beredskap ökade kostnader justeringar enligt finansieringsprincipen	12 400
Kommuncentral riskpost investeringsrelaterade driftskostnader	26 200
Beredskap fördelning statliga medel schablonmedel	36 000
Budgeterade kostnader för särskilda ändamål	
Revisorskollegiet (OBS! budgetberedning görs av KF presidie)	43 753
Indexering infrastrukturella avsättningar	3 500
Bidrag politiska partier	33 694
Lindholmen science park grundfinansiering (aktieägartillskott)	3 000
Lindholmen science park Visual Arena	3 200
Göteborgs Symfoniker bidrag	2 500
Win Win Gothenburg sustainability award	1 500
Kommunövergripande avgifter	65 685
Räddningstjänsten brandvatten	4 365
Medlemsavgift Räddningstjänsten	408 800
Pensioner räddningstjänsten	92 200
Stärkt klimatanpassning	10 000
Samordningsförbundet	15 375
Pensionskostnader	2 935 000
Finansiering via intern pensionsavgift (nämnder)	-1 780 000
Arenauppdraget	10 000
Kapitalkostnader (regleras månadsvis via av berörda förvaltningar)	930 000
Judisk säkerhet	2 000
Avrundning	0

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse	2025
Medel som hanteras genom beslut av miljö- och klimatnämnden	
Klimatkontrakt	700
Medel som hanteras genom redovisning i kommunstyrelsens uppföljningsrapporter	
Etablera förutsättningar för AI	5 000
Extern visseblåsarfunktion	700
Personal-/kompetensförsörjning	15 500
Krisberedskap och civilt försvar, förmågehöjande åtgärder	15 000
Trygghetspaket	
Tillståndsområden (Avropas kommunstyrelsen)	50 000
Förstärkt kamerabevakning (Avropas stadsmiljönämnden)	10 000
Samverkanslokaler (avropas kommunstyrelsen och socialnämnd Centrum)	2 000
Medel som hanteras genom beslut av kretslopp och vattennämnden	
Dagvatten och skyfall	11 000
Kretslopp och vatten västsvenska paketet	2 000
Skattekollektivets eventuella övertagande av ekonomiskt ansvar för nedlagda deponier	1 000
Driftskostnader tillkommande anläggningar (skyfall)	300
Medel som hanteras genom beslut av stadsmiljönämnden	
Enkelt avhjälpna hinder	10 000
Citysamverkan	1 000
Säsongsbelysning samfinansierad inom Citysamverkan	2 000
Medel som hanteras genom beslut av socialnämnderna och idrotts- och föreningsnämnden	
Fritidsbanker	6 000
Medel som hanteras genom beslut av utbildningsnämnden, grundskolenämnden och stadsmiljönämnden	
Sommarlovskort	33 000
Medel som hanteras genom beslut av socialnämnden Centrum	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	3 000

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse	2025
Medel som hanteras genom beslut av exploateringsnämnden	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	17 000
Medel som hanteras genom beslut av kulturnämnden och förskolenämnden	
Alfons Åbergs kulturhus	2 000
Medel som hanteras genom beslut av idrotts- och föreningsnämnden	
Driftskostnader tillkommande anläggningar	20 500
Medel som hanteras genom beslut av stadsmiljönämnden	
Driftskostnader tillkommande anläggningar	42 500
Medel som hanteras genom beslut av stadsfastighetsnämnden som fördelar medlen mellan berörda nämnder	
Evakuerings- och omställningskostnader (medel överförda från särskilda budgetposter ovan)	113 000
Medel som hanteras genom beslut i socialnämnderna	
Brotts- och drogförebyggande arbete	5 000
Förebyggande arbete inom socialnämnderna	50 000
Summa kommuncentrala kostnader för särskilda ändamål	3 577 372
Finansiella kostnader och intäkter	
2025	
Utdelning	
Allmän utdelning	350 000
Summa utdelning	350 000
Koncernbanken	
Ränteintäkter bolag	1 367 100
Räntekostnader	-1 631 000
Övriga finansiella poster	-6 000
Finansiellt netto kommunen exklusive utdelning	-269 900
Internränta nämnder	960 500
Resultat koncernbanken	690 600

Verksamhetens kostnader nämnder

Kommunbidrag nämnder	2025	2026	2027
Kommunbidrag nämnder			
Exploateringsnämnden	125 980	136 870	140 390
Förskolenämnden	5 211 520	5 325 550	5 488 930
Grundskolenämnden	10 284 570	10 511 270	10 855 940
Idrotts- och föreningsnämnden	578 540	605 000	625 360
Kommunledningen	390 290	399 380	413 130
Kulturnämnden	717 320	734 570	777 360
Miljö- och klimatnämnden	119 810	122 370	126 620
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	800 550	794 230	813 710
Nämnden för funktionsstöd	5 704 670	5 869 560	6 094 030
Nämnden för inköp och upphandling	4 050	4 050	4 050
Nämnden för intraservice	37 460	38 300	39 570
Nämnden för demokrati och medborgarservice	115 650	115 470	119 080
Stadsbyggnadsnämnden	257 500	262 640	271 780
Stadsfastighetsnämnden	0	0	0
Stadsmiljönämnden	1 506 430	1 570 880	1 634 640
Socialnämnd Nordost	1 786 100	1 818 420	1 867 400
Socialnämnd Centrum	1 362 750	1 389 450	1 411 610
Socialnämnd Sydväst	840 870	858 090	882 660
Socialnämnd Hisingen	1 293 620	1 317 520	1 353 720
Utbildningsnämnden	2 772 210	2 832 090	2 926 530
Valnämnden	12 370	37 660	13 100
Äldre samt vård- och omsorgsnämnd	6 836 360	6 962 170	7 191 480
Summa kommunbidrag nämnder	40 758 619	41 705 538	43 051 088

Kommunbidrag nämnder	2025	2026	2027
Ekonomiska ramar för särskilda budgetposter			
Arkivnämnden	24 630	25 200	26 050
Business Region Göteborg AB	40 830	41 790	43 240
Stadsbyggnadsnämndens transfereringar	68 000	68 000	68 000
Göteborg & Co AB	125 920	128 730	132 990
Socialnämnd Centrum studieförbunden	29 200	29 200	29 200
Överförmyndarnämnden arvoden	35 680	36 500	37 740
Summa ekonomiska ramar för särskilda budgetposter	324 259	329 419	337 219
Totalt kommunbidrag nämnder	41 082 878	42 034 957	43 388 307

Investeringar nämnder

Investeringar nämnder (mnr)	2025	2026	2027	2028	2029
Idrotts- och föreningsnämnden					
Investeringar brutto idrotts- och föreningsnämnden	-600	-800	-1 050	-1 350	-1 450
<i>varav nyinvesteringar</i>	<i>-400</i>	<i>-600</i>	<i>-950</i>	<i>-1 200</i>	<i>-1 200</i>
<i>varav reinvesteringar</i>	<i>-200</i>	<i>-200</i>	<i>-100</i>	<i>-150</i>	<i>-250</i>
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto idrott- och föreningsnämnden	-600	-800	-1 050	-1 350	-1 450
Kretslopp och vatten- nämnden					
Investeringar brutto vatten- och avlopp	-1 450	-1 650	-1 700	-1 800	-1 750
<i>varav nyinvesteringar</i>	<i>-1 000</i>	<i>-1 050</i>	<i>-1 000</i>	<i>-1 100</i>	<i>-1 000</i>
<i>varav reinvesteringar</i>	<i>-450</i>	<i>-600</i>	<i>-700</i>	<i>-700</i>	<i>-750</i>
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto vatten- och avlopp	-1 450	-1 650	-1 700	-1 800	-1 750
Investeringar brutto avfall	-52	-102	-52	-13	-10
<i>varav nyinvesteringar</i>	<i>-50</i>	<i>-100</i>	<i>-50</i>	<i>-12</i>	<i>-9</i>
<i>varav reinvesteringar</i>	<i>-2</i>	<i>-2</i>	<i>-2</i>	<i>-1</i>	<i>-1</i>
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto avfall	-52	-102	-52	-13	-10
Investeringar brutto Skyfall	-36	-44	-60	-60	-60
<i>varav nyinvestering</i>	<i>-36</i>	<i>-44</i>	<i>-60</i>	<i>-60</i>	<i>-60</i>
Investeringar brutto Tekniskt vatten	-90	0	0	0	0
<i>varav nyinvestering</i>	<i>-90</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Investeringar netto kretslopp och vatten- nämnden	-1 628	-1 796	-1 812	-1 873	-1 820

Investeringar nämnder (mnkr)	2025	2026	2027	2028	2029
Stadsfastighetsnämnden					
Investeringar brutto stadsfastighetsnämnden	-3 020	-3 200	-3 200	-3 100	-3 200
<i>varav nyinvesteringar</i>	<i>-1 860</i>	<i>-2 000</i>	<i>-1 950</i>	<i>-1 900</i>	<i>-1 950</i>
<i>varav reinvesteringar</i>	<i>-1 160</i>	<i>-1 200</i>	<i>-1 250</i>	<i>-1 200</i>	<i>-1 250</i>
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto stadsfastighetsnämnden	-3 020	-3 200	-3 200	-3 100	-3 200
Exploateringsnämnden					
Investeringar brutto exploateringsnämnden	-850	-950	-1 000	-1 300	-1 550
<i>varav nyinvesteringar</i>	<i>-850</i>	<i>-950</i>	<i>-1 000</i>	<i>-1 300</i>	<i>-1 550</i>
<i>varav reinvesteringar</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Investeringsinkomster	300	300	350	500	550
Investeringar netto exploateringsnämnden	-550	-650	-650	-800	-1 000
Stadsmiljönämnden					
Investeringar brutto stadsmiljönämnden	-1 200	-1 500	-1 400	-1 100	-1 200
<i>varav nyinvesteringar</i>	<i>-600</i>	<i>-700</i>	<i>-800</i>	<i>-500</i>	<i>-400</i>
<i>varav reinvesteringar</i>	<i>-600</i>	<i>-800</i>	<i>-600</i>	<i>-600</i>	<i>-800</i>
Investeringsinkomster	150	50	50	0	0
Investeringar netto stadsmiljönämnden	-1 050	-1 450	-1 350	-1 100	-1 200
Totalt kommunen					
Investeringar brutto	-7 298	-8 246	-8 462	-8 723	-9 220
<i>varav nyinvesteringar</i>	<i>-4 886</i>	<i>-5 444</i>	<i>-5 810</i>	<i>-6 072</i>	<i>-6 169</i>
<i>varav reinvesteringar</i>	<i>-2 412</i>	<i>-2 802</i>	<i>-2 652</i>	<i>-2 651</i>	<i>-3 051</i>
Investeringsinkomster	450	350	400	500	550
Investeringar netto	-6 848	-7 896	-8 062	-8 223	-8 670

Exploateringsvolym (mkr)	2025	2026	2027	2028	2029
Exploateringsnämnden					
Exploateringsutgifter	-975	-1 235	-1 500	-1 645	-975
Exploateringsinkomster	1 225	1 750	1 550	2 220	1 280
Exploateringarnetto	250	515	50	575	305
Kretslopp- och vattennämnden					
Utgifter utbyggnad VA	-140	-150	-150	-150	-150

MODERATERNA

Otterhällegatan 2
411 18 Göteborg
031-17 46 90
info@moderatvg.se
moderatgbg.se
Instagram: @moderatgbg

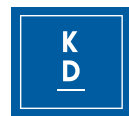
DEMOKRATERNA

Torggatan 11
411 05 Göteborg
070-536 85 60
info@demokraterna.se
demokraterna.se
Instagram:
@demokraterna

LIBERALERNA

Regnbågsgatan 8B
417 55 Göteborg
010-70 800 70
goteborg@liberalerna.se
goteborg.liberalerna.se
Instagram: @liberalerna.gbg

KRISTDEMOKRATERNA

Drottninggatan 30
411 14 Göteborg
031-13 89 30
gbg@kristdemokraterna.se
wp.kristdemokraterna.se/
goteborg/
Instagram:
@kristdemokraternagbg